THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
ESTABLISHED IN 1888. YEARLY SUBSCRIPTION $3.00
Brings the best results to Advertisers. Rates on application.
PUBLISHED BY THE
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOY AND A ST.. MAHANOY CITY. PA.

SAULE
THE SUN.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA.
PRENUMERATA KASZTUOJA:
AMERIKE: Ant viso meto $3.00. Ant puses meto $1.50.
EUROPOJE: Ant viso meto $4.00.
Laiszkus ir piningus visada siuskite tiktai ant szito adreso:
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOY AND A ST.. MAHANOY CITY, PA.

"Published and distributed under permit No.756 authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Mahanoy City, Pa. *By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.*"

No. 101 (ENTERED AT THE MAHANOY CITY, PA., POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.) MAHANOY CITY, PA. UTARNINKAS 20 GRUODZIO 1921 (TUESDAY 20 DECEMBER) W. D. BOCZKOWSKI, Pres. & Mgr F. W. BOCZKOWSKI, Editor 34 METAS

ISZ AMERIKOS

Vagis užmokejo puikei už pavogtas visztas.

Freemont, Ohio. — Vagis, kurie atlanke visztinyczia farmerio Jokubo Fereno, paliko jam apie keturis dolerius už kožna pavogta viszta. Kada Jokubo pati nusidave isz ryto in visztinyczia užtemino, jog daugeli visztu dingo, bet ant žemes rado maszna kurioje radosi 406 doleriu bumaszkoms. Szimtas visztu pavogta, bet farmeris visai tuom nesirupina, nes už kožna pavogta viszta gerai jam atlyginta.

Ant rytojaus atejo du vyrai nevos pirkti visztu, bet daugiausia temino ant žemes, jeszkodami ka tokio. Farmeris dasiprato ko jeszko, bet nieko neiszajszkino, o nepažinstami neturejo drasos klausti ar ko nesurado.

Szuo išgialbejo mergaite nuo smert.

New York. — Ant laivo "Gdansk, kuris atplauke ana diena in czionais, terp pasažieriu radosi keliolika vaiku kurie atkeliavo pas savo gyminės in Amerika, be jokios apglobos senesniu žmoniu, nes jiais rupinosi kapitonas laivo Petersonas. Septiniu metu mergaite Zita Zaborowskiute, turejo puikia lelukia, su kuria bovinosi per visa kelionia. Viena diena laivas smarkei susiubo in szona, leluke iszpuole isz ranku mergaite ir nukryto isz laivo užsikabino ant vagies prie laivo. Mergaite nesuprasdama pavojaus perlipo per tvora, kokia randasi aplinkui laivo ir butu inpuolus in mares, jaigu vienas isz paliciszku szunu kapitono ne butu jaja sulaikias už szlebutes, kiti szunes pradejo loti, o atbegia laivoriai iszgialbejo mergaite nuo nuskendimo. Lyg pabaigos keliones szunes nuo mergaites neatstojo ne ant žingsnio, sangodami jaja nuo tolimesnes nelaimes.

Lauke 12 metu idant iždu žudintoju savo motinos.

Jersey City, N. J. — Dvi leka metu adgal, kada Harold Fenner turejo devinis metus, jojo motina likos nužudyta, o palicije nedare jokios sliectvos, nes pagal juju nuomonia, tai motere mire nuo atsitikimo, puldama ant kokio asztraus kampo naminio rakando.

Bet sziadien Haroldas apreiszke palicijai, buk taja žudinsta papilde jojo patevis Richard Townes, 58 metu, kuris nužude moteria su plaktuku, o kad Haroldas buvo nepilnu metu tada ir niekas jam netiketu, jog jisai mate visa atsitikima, todel lauke pakol daejs in metus idant iždu savo patevi už taja žudinsta.

Sugražino anglekasiams "czek of."

Chicago. — Anglekasiu unije laimejo teisma užvesta ant praszalimo paliepima per sudže Andersona isz Indianapolis kas kiszasi "czek of." Suv. Valst., Court of Appeals paliepe tam sudžiui atszaukti nusprendima, jog unijai ne vale traukti mokesczių nuo darbininku per taji sistema.

Tokiu budu anglekasiai laimejo savo tiesas ir po senoviszkai anglines kompanijos tures atitraukti menesinia mokesti in unije nuo kožno anglekasio. Jaigu ne, tai unije stovetu ant sugriauto pamato.

Nužudyta motere sudeginta josios name.

Pamona, Calif. — Mrs. J. T. Swain, 30 metu šenuno, likos nužudyta savo name, po tam sudeginta. Ugnis teipgi sudegino kaimyniszka nama, padarydama bledes ant 75 tukstanczius doleriu. Swain ta vakara atydave savo maža dukrelia kaimininkai idant jaja dažiuretu, o pati pasiliko viena, o vyras josios buvo iszkeliave su reikalu in kita miesta. Bada nužudyta motere buvo laba patogi.

Keli menesiai adgal kas tokis užsikeisejo ant gyvasties moteres, uždegdami josios gyvenima, bet ugnagesiai in laika užgesino nama.

48,000 anglekasiu pasiliks be darbo.

Scranton, Pa. — Lyg szia dienai 23,000 anglekasiai randasi be darbo szioje aplinkineje bet už keliu dienu skaitlis daejs lyg 48,000 isz priežasties uždarimo kitu kasiklu isz priežasties stokos užkalbinimo angliu. Kompanijos tvirtina jog žmonis nereikalauje anglies isz priežasties lengvos žiemos. Anglekasiai tvirtina buk kompanijos tyczia sulaike darba prisiartinant konvencijai anglekasiu kas kiszasi nauju mokesczių.

Schuylkino paviete (Mahanojaus aplinkineje) Reading ir Lehigh Valles kasiklos dirba gana gerai, o kad ir kompanijos ne turi tiek užkalbinimu kiek reik, bet sukrauna anglis in marketus ant zopostics priesz kerszinanti straika.

Motereles, neduokite vyrams siuti guziku.

Boston. — Sztai gera roda duoda Mrs. P. G. Hess, del kitu moteriu kaip užlaikyti savo vyrus nuo pabegimo su kitoms moterimis. Poni Hess sako: "Asz turejau gera vyra su kuriuom gyvenau keturis metus, bet to nesupratau ir apie jojo mažus reikalavimus visai nesirupinau. Kada jam nutruko guzikas nuo kelniu arba supliszo marszkinei neturejau laiko ant insiuvimo guziko arba sulopinimo skyles. Tada mano vyras praszydavo tarnaites idant jam taji darba atliktu. Tarnaite niekados neatsakydavo tojo darbo ir su mielu noru prisiudavo guzika, nes asz maniau kad tai ne mano darbas. Kas isz to invyko? Ana diena neradau ne vyro ne tarnaites namie. Vyrui nubodo gyvent su moteria kuri nenorejo jam prisiuti guziko ne sulopyt marszkiniu ir veluk tureti tarnaite už drauge savo gyvenimo ne kaip mane pasipuoszus moteria. Nekaltinu savo vyro už pabegima ir prisipažinstu prie kaltes. Sesutes nedarykite kaip asz, nes ir jus neteksite vyro, o jaigu vyras tures pats guzikus siuti, tai tave nelaikys už moteria, nes jisai bus tosios nuomones, jog jisai yra valdytojum tavo kuno ir duszios ir nuo taves atszals."

Hooveris nori $20,000,000 del išbadejusiu.

Washington, D. C. — Sekretorius vertelgystes Hoover, kuris yra virszininku suszelpimo komiteto, pareikalavo nuo valdžios dvideszimts milijonus doleru, už kuriuos ketina nupirkt maisto del išbadejusiu Rusu. Nežine ar valdže sutiks ant jojo pareikalavimo.

ATKASIMAS SENOVISZKO MIESTO PALESTINOJE.

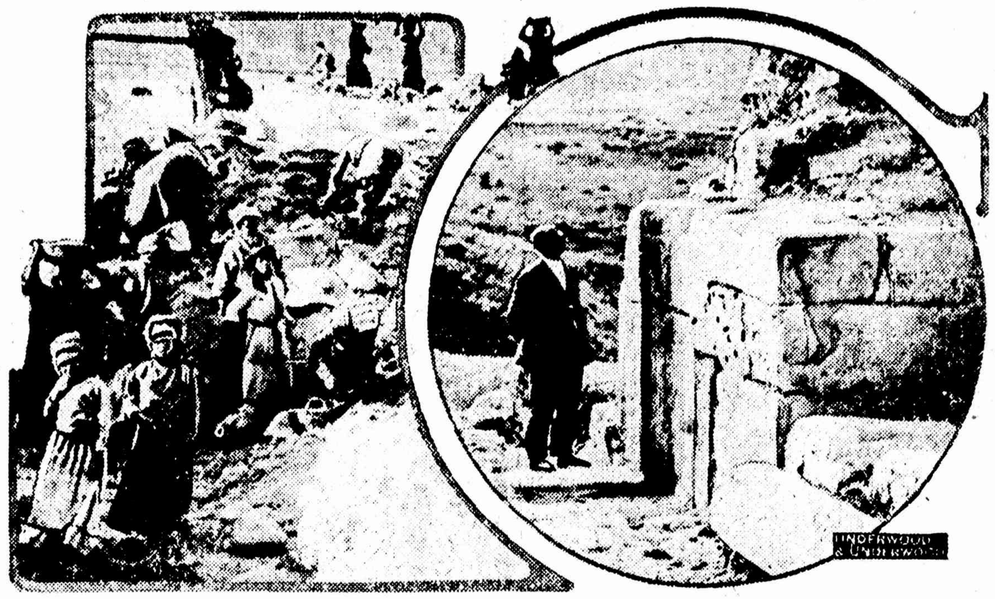

Keli metai adgalios Pennsylvanijos universitetas iszsiunte keliolika mokytu profesoriu ant jeszkojimo senoviszku užlieku. Ekspedicije nukeliavo in Palestina kur iszkase senoviszka miesta prie Tell-El-Huen, kur atidenge daugeli žingeidu daliku. Tasai miestas buvo pastatytas daugeli szimtu metu da priesz Užgimima Christuso.

Gauna $18,250 metines inejgos. o dirba už doleri ant dienos.

Franklyn, Ky. — Norint. Jameso Poteet isz Simpson pavieto, Kentucky, dirba ant farmos už doleri ant dienos ir aplaiko kožna diena 51 doleriu inejgos, bet nemano pamest savo darbo ant farmos isz kurio yra užganadytas. Poteet keli metai adgal dirbo ant farmos H. L. Davio. Davisas turejo 64 akerius labai blogos dirvos kuria Poteet pirko už doleri. Nesenei pribuvo in taja aplinkinia inžinieriai jeszkodami aliejaus kuri rado ant Poteeto farmos ir dabar jam moka inejgos nuo aliejaus kuri surado ant jo farmos, 18,250 dolerius ant meto.

Poteet deda pinigus in banka, o isz dolerines algos maitina paczia ir du vaikus.

Pakore balta žmogu ant stulpo.

Waco, Tex. — Myne inirszusiu žmoniu insilauže in vietini kalejima isz kurio iszvilko Mika Huchneya, 30 metu, ir pakore ant stulpo užmiestije. Tasai rakalius sužagejo asztuoniu metu mergaite, prie ko prisipažino.

Meksikonka pagimde asztuonis vaikus.

Meksiko City, Mex. — Laikrasztis "El Universal" paduoda žine, buk Senora Enriquita Rubio, praejta petnyczia pagimde asztuonis vaikus ant kart, bet visi tuo mire. Motere yra sveika ir gyva.

Praejta meta pati Jesuso Alvarezo, mieste Meksiko City, pagimde septinis vaikus ant kart, isz kuriu penki yra gyvi ir auga.

Kunigas po aresztu viena valanda.

Toledo, Ohio. — Charles Schultz kuris dalibavo apvogime paczto ant milijono doleriu likos nubaustas ant 40 metu kalejimo.

James Sansome, teipgi prisipažino prie emimo dalibu toje vagystoje aplaike 39 metus kalejimo.

Kunigas Antanas Gorek, prabaszczius isz New Chicago, Ill. parapijos, prisipažino buk prieme, 87 tukstanczius doleriu verties pavogtu bonu nuo Vandos Urbaicziutes, kuri teipgi dalibavo toje vagystoje, likos nubaustas ant vienos valandos aresztopo prižiura szerifo.

Isz Lietuvos

Suszaudyti už pleszimus. — Gyvenimas pabrango. — Dydelis stokas vandenio.

Sziauliai, lapkr. 11. (Eltos kor.) Katastrofingas markes kritimas tiek pabrangino gyvenimo reikmenis, kad darbininku, tarnautoju ir apskritai neturtingojo sluoksnio padetis pasidare sunki.

Sausas ruduo ir staigus užszalimas daugumoje vietu iszdžiovino szulinius ir kai kurias upes. Gyventojai kenczia daug nepatogumu, nes priversti gabenti vandeni isz tolimesniu vietu — neretai už keletos varstu.

Sz. m. lapkriczio 3 diena vietinis Karo Lauko Teismas nagrinejo Rupkaus, Virbickio, Antonaiczio, Kairio, Adomaiczio, Levanio ir Plaeziakio byla. Kaltinami pleszimuose, inivykusiuose Joniszkio nuovados rajone. Nuteista: Rupka, Virbicka, Antonaiti, Kairi ir Levani suszaudyti, o Adomaiti ir Plaeziaki sunkiuju darbu kalejiman iki gyvos ga[illegible]. Nuteistieji mirtim Valstybes prezidento vardu padave praszyma del pakeitimo mirties bausmes. Kairio ir Levanio praszymai iszklausyti ir jiems mirties bausme pakeista kalejimu iki gyvos galvos. Rupkaus, Virbickio ir Antonaiczio praszymai atmesti. Szie pastarieji trys lapkriczio 8 d. 5 val. ryta suszaudyti. Nuteistuju tarpe Rupkus ir Adomaitis stambus ukininkai — 35 ir 24 desz. Virbickas ir Antanaitis mažažemiai, Kairys, Levanis ir Plaeziakis bežemiai.

Da apie Galvanausko nelaimio su bomba.

Kaunas. — Lapkriczio 25 d., 2:45 ryta kesintasi czia nužudyti susisiekmo, finansu, prekybos ir pramones ministeri, Lietuvos atstova Tautu Sajungos E. Galvanauska. Pasikesinimas atliktas jo bute isz Smeliu gatves szono.

Galvanauskas smukiai sužeistas in nugara ir koja lango remu ir stiklu atraižomis. Jis dabar yra Raudonojo Kryžiaus ligonineje.

Kiti szeimynos nariai nesužeisti.

Miegamasis kambarys visas suardytas; lova sulankstyta; drabužiai, skalbiniai ir patalyne sudraskyta; asloje pilna plytu, tinko dulkiu.

Iszplesztas didelis muro siekinos kampas, suardyta net visi lango remai; visame dviejų augsztu name nelike nei vieno sveiko lango. Ir net gretimu langu stiklai iszbire.

Isz ligonines praneszta, kad, matyt, operacija jam bus nereikalinga ir tikimasi, ministeris pasveiks.

ISZ ROSIJOS

Bolszevikai rengesi in kare prieszais Japonus, kurie nori Siberijos.

Maskva. — Bolszeviku valdžios karo komisaras Trotzky isznaujo szaukia Rusijos gyventojus ginkluotis, tarytum, rusai jo noretu klausyti, kaip kituomet klause paties caro szauksmo.

Szuomi kartu Trotzky gaminasi ne priesz vakarus pakilti, bet priesz rytus, del rytines Siberijos.

Trotzky tiesiog skelbia kara Japonijai, kuri atsisako atszaukti savo kariuomene isz Vladivostoko ir kitu Siberijos plotu.

Bolszevikams didžiai rupi žinomos taippat bolszevistines Rytu Siberijos respublikos likimas. Nes japonai darbuojasi tos respublikos bolszevistine valdžia nuversti ir anos vietoje pastatyti demokratine valdžia.

Trotzky sako, kad iki szioles bolszevistine Rusija buvo puolama su Prancijos auksu. Sziandie jau ir pati Japonija prisideda prie Rusijos ataku. Taig Rusjai yra pavojus visais szonais. Raudonoji armija turi but pasirengusi, baigia Trotzky.

Jaigu Japonai neatszauks savo kariumenes isz Amuro aplinkines, tai soviatu kareiviai prades karsztai darbuotis prieszais tuosius žvairaakius idant juosius iszvaryti su ginklu isz tenais.

Bolszevikai pradeda kare su Karelia.

Ryga. — Bolszeviku saviatine armije užklupo ant mažos republikos Karelijos. Bolszevikai mano iszpjaut taja tauta kuri spiresi laisves. Karelczikai narsei atsispirineja.

Valdže mano apdovanoti liuosybia daugeliems politikiszkiems kaliniams ant Kaledu. Eugene V. Debs, socialistu kandydatas ant prezidento, kuris randasi kalejime, badai teipgi bus iszleistas isz kalejimo.

ISZ VISU SZALIU

15 užmuszta kasiklosia.

Bruksela. — Per eksplozije gazo Poirier kasiklosia Sambre, penkiolika anglekasiu likos užmuszta, o daugelis apdege. Kasiklos pradejo degti po eksplozijai.

Lenkiszki pabegeliai suszala ant smert vagonuosia.

Varszava. — Lenkiszki pabegeliai isz Rosijos mirszta nuo suszalimo szimtais, terp kuriu daugiausia buna moteres ir vaikai, vagonosia, kuriuosia nesiranda jokios szilumos. Pabegeliu pribuna kas diena in Baranovicus apie szeszi tukstanczei o isz tuju suszala ant smert apie 60 žmoniu. Vienam vagonia surasta penkiolika lavonu. Lenkai užmetineja, buk bolszevikai tyczia apsileidže ir kemszą pabegelius in vagonus be szilumos idant suszaltu ant smert.

Ugnis Szvento Petro bažnyczioje Vatikane.

Rymas. — Ugnis iszkylo magazine prie trepu Vatikane ejnanczu in bokszta szvento Petro bažnyczios. Ugni užgesino su dydelia beda, nes buvo gana prasiplatinus. Kiek bledes padaryta, tai nedažinota, bet apskaitoma ant keliolikos tukstancziu lyru.

17,000 daraktoriu Vokietijoj ne turi dinsto.

Berlynas. — Pagal valdžios skaitli, tai visoje Vokietijoje randasi 17 tukstanczei mokytoju be dinsto. Valdže persergsti visus tuos, kurie mokinasi ant daraktoriu, idant mokytusi ko kito. Praejta sanvaitia valdžia praszalino nuo dinsto 500 daraktoriu, nes nuo prasidejimo kares sumažejo lankomasis vaiku in mokslaines isz priežasties sumažinimo gyminu. Badai po Nauju Metu valdže praszalins da tris tukstanczius daraktoriu nuo dinsto.

Szposas nepasiseke; "dvase" likos suymta ir gerai apmuszta.

Osterodas. — Tulas ukininkas isz artimo kaimelio aplake žinia per paczta, buk darže, po liepa yra paslepta skrynele su auksineis pinigais. Isz pradžiu ukininkas sau isz to nieko nedare, bet kada vela aplaike antra žine ir jaigu jisai ne jeszkos tojo skarbo, tai raszytojas pats ji iszkas. Pusiaunakti ukininkas nusidave ant paskirtos vietos ir pradejo kast, bet laike darbo pasirode koks tai baltas pavidalas; ukininkas pasieme sau in pagialba du drutus vyrukus. Baidykla vela pasirode, bet jeszkantieje skarbo nenusigando, pagriebe "dvase," suriszo kojas, nutrauke paklode nuo galvos ir pažino jame savo kaimyna kuris norejo pasijuokt isz ukininko priesz kitus. "Dvase" aplaike užsipelnijusia dovana nuo jeszkotoju skarbo, kuria paleido namon, o patis užkasia duobia nusidave ant atilsio, juokdamiesi isz sugautos "dvasios."

Baisus atsitikimas Latvijoj.

Liepojus. — Nakties laike likos nužudytos keturios ypatos isz Edelsteino szeimynos. Lavonai nužudytu likos iszredyti o ju lavonai sumesti in Kelnora. Razbaininkai panaudojo kirvi kuri surado kavabarije. Žudinsta papildyta tyksle apipleszimo. Žudintoju nesuymta.

Bomba suarde karaliaus paloci; 122 kareiviai užmuszti.

Bruksela, Belgije. — Serbiszko karaliaus palocius po vardu "Aiguranzia," kuris randasi Belgrade, staliczioje Serbijos, lkos isznesztas in padanges per bomba. Szimtas dvideszimts du kareiviai žuvo ant vietos, o daugeli sužeido. Bomba numete kokis tai anarkistas kuris dingo sumiszimia. Bomba buvo paskirta del serbszko karaliaus Aleksandro, kuris pribuvo in paloeiu jau po eksplozijai. Jojo susivelinimas išgialbejo nuo mirties kaipo ir kitu virszininku gyvasczių.

Drasi motere, nužude du pleszikus.

Ryga. — Pas viena ukininka netoli Dondanges atejo nepažinstamas vyras, vesdamas kaip rodos, serganczia moteriszke kuri vos galejo paejti. Ukininkas kuris tik vienas gyveno su paczia, prieme pakelevingus po pastogia. O kad moteriszke rodos da daugiau apsirgo, sveczias melde ukininko kad su juom važiuotu parvežti daktara. Ukininkas sutiko ir iszvažiavo. Nemažai nusistebejo motere, kada sugryžo in grincze ir paregejo prie serganczios lovos stovinti koki tai pleszika kuris pradejo smaugti serganczia. Motere pagriebe kirvi ir perskele pleszikui galva. Po valandai sugryžo nepažinstamas, bet be ukininko. Dabar kylo kova terp moteryskes ir nepažinstamojo sveczio, kuri teipgi drasi motere kirto su kirviu ir negyva paklojo. Ukininka žmonys surado nužudyta prie kelio ne toli namu.

Dvi sanvaites adgal likos kitas ukininkas nužudytas tuo pacziu budu isz artimo kaimo, kuris buvo iszvažiaves in Talius su reikalu.

ATSAKYMAI.

V. R. Philadelphia. — Tevai turi tiesa atpleszti gromata savo dukters, jaigu jiji ne yra pilnu metu. Teip rodo paeztines tiesos.

A. D. Saginaw, Mich. — Teip, apdirbame knygas. Prisiunskie tamista visus numarius "Meiles," o padirbsime isz ju puikia knyga, apdaryta in audekla.

Ed. J. New York. — Laike influenzos epidemijos iszmire 550 tukstancziu žmoniu Suv. Valstijosia.

M. R. Thomas, W. Va. — Ant laivo "Titanic" nuskendo 832 pasažieriai ir 685 laivoriai, — viso 1517 žmoniu. Lavas nuskendo Apriliaus 14, 1912 mete, trenkdmas in ledini kalna, plaukdamas pirma karta isz Anglijos. Buvo tai naujas laivas.

S. K. Burdine, Pa. — Atsiunskie tamista adresa tos naszles o mes jiai nusiunsim ka praszo.

A. M. Grand Rapids, Mich. — Father C. is a native of Vilkaviszkio parish.

Diena 24 Novemberio mire DuBojui, Pa. Kazimieras Lukaszeviczius, paejnantis isz Kauno gubernijos, Sziauliu pavieto, Sadwos miestelio, kuris paliko pinigu o gyminiu czion nesiranda. Badai jojo gymines gyvena apie Elizabeth, N. J., tai tegul atsiszauke kagreicziausia pas: Mr. Charles Good, R. F. D. No. 2, Box 224, DuBois, Pa.

KAS GIRDET

Noredamas tikrai persitikryt ar amerikoniszku paeztu darbininkai yra isztikruju teisingi. Benjaminas Curtis, pririszo su siulu deszimts dolerine bumaszka prie adreso ir iszsiunte isz Spartansburg, S. C. i Washingtona. Bumaszka atejo ant paženklinto adreso ir tikos atyduota kam buvo siunsta.

Gal ne visi žino del ko keli guzikai yra prisiuti prie rankoviu surdoto. Keli szimtai metu adgal žmonis neturedami skepetukiu, szluoste nosi in rankoves. (da ir sziadien mažai vaikai teip daro.) Ydant žmonis atpratyt nuo tojo bjauro papratimo, kriauczei prisiuvo kelis guzikus ir tas, kuris norejo sau nosi nuszluostyt su rankove, puikei sau pabužino nosi su guzikais. Guzikai ir sziadien pasiliko ant surdotu.

Miestas Czikagas yra vienas isz pavojingiausiu miestu visam Amerike. Apskaityta buk in vienuolika menesiu szio meto, mire staiga mirezia 2522 žmoniu, isz kuriu 301 likos nužudyta. Sveikatos kamisorius tvirtina buk tai priežastis munszaines nuo kurios žmonis mirszta. Kalte sudeda ant prohibicijos, kuriu virszininkai visai nesirupina kokia pasekme isz to kyla, ir, jog naudojimas svaiginancziu gerimu per žmonis da daugiau pasididino ir randa tukstanczius budus ant laužimo tuju tiesu. Argi kilanti vilnis visokiu prasižengimu ir staigios mirtis žmoniu nuo munszaines neatydaris tiems prohibicijos pusgalviams akiu!

Anarkiste Goldman su savo "draugu" Berkmonu ant galo gavosi isz bolszevikiszkos Rosijos. Pabuvus keles sanvaites Rygoje, paliepta jiai "stupait von" ir kraustytis kitur. Badai iszkeliavo dabar in Vokietija, bet ir isz ten tures szalintis, nes vokiecziai anarkistu sziaden nepageidauje. Lyg sziam laikui neprasze amerikoniszko konsulo idant jiems pavelinta sugryžt adgal in Amerika. Emute nekarta apreiszke, jog geidže labai sugryžt in Laisva Sklypa, bet sugryžimas jiai yra uždraustas, tik ant pavelinimo kongreso reles aplaikyti pavelinima, bet kaip rodos valdže ant to nesutiks.

Bolszevikai labai nudžiugo isz josios apleidimo Rosijos, nes josios labai nekente isz priežasties josios anarkistiszku pažiuru. Kada atsitaike gera proga, pasodino Ema su Berkmonu ant trukio ir liepe trankis "von." Taigi Emute likos iszmesta isz bolszevikiszko rojaus ir ne turi dabar kur prisiglaust.

Kinuosia randasi labai mažai daktaru, nes ant kožno 250 tukstancziu žmoniu pripuola tiktai vienas. Daugelis kinezikų gydosi malda ir aukavimo auku. Žinoma, tokis gydymas mažai žmonim pagialbsti. Priek tam kinczikai naudoje visokius budus kas da daugiau liga padidyna ne kaip palengvina ligoniui. Ant paveizdos, jaigu kas serga nuopuoliu, tai gydo ligoni su kepenims žalczio. Kas turi skaudanczes kojas, duoda jam valgyt parsziuko kojeles arba elnio. Ant skausmo galvos naudoja žuvis. Žmogiszkas kunas ir ketina buti labai pasekmingas ant gydymo, nes atsitikimu buna, jog milema ypata duoda sau iszpjauti szmoteli kuno idant duoti ligoniui suvalgyti kad pasveiktu. Dydels barbariszkumas da vieszpatauje daugeli vietu Kinuosia.

Kaip maža verte turi bolszevikiszki pinigai parodo sekanti faktai: kas geidže persiskirt nuo paczios arba pati nuo vyro, turi sudeti 20 tukstancziu rubliu padotko, kas ne gali tosios sumos užmoketi, negali aplaikyt persiskyrimo. Kas nori apsivesti turi užmoketi 16 tukstancziu rubliu.

Už puse svaro sviesto, už kuri mokasi Amerike po 25 centus Moskvoje kasztuoje 25,000 r., arba už kožna amerikoniszka centa bolszevikai moka po tukstanti rubliu.

Nesenei, kada Moskvoje nutare naujus miestiszkus padotkus, pinigai teip žemai nupuole, jog už kožna amerikoniszka sidabrini doleri bolszevikai mokejo szimta tukstancziu rubliu.

Isz visu daliu Ameriko pasipyle padekavones in redakcije už kalendorius, su gerais velinimais ir t. t. Szirdingai visiems dekavojame ir stengsimes atejnanti meta kalendoriu padidint ir pagerint del musu miluemu skaitytoju. Su sziuom numaru iszleidžeme Kaledini numari "Saules" del tolimesniu gyventoju, idant aplaikytu in laika.

In Lietuva, turbut, pareina gerokai Amerikos doleriu, nes aplink apsižvalgius ir Lietuvoj insiklausius aiszkiai jaueziasi ta tiesa kad visu prekiu kainos priguli nuo Amerikos doleriu kurso. O kainu lygintojais su doleriu kursu, man rodos yra žydai.

Amerikos doleriai inesza in Lietuva, žinoma, urta, bet kartu su juo ir ddele demoralizacija. Kad žydai naudojasi demoralizacija pinigu daroma žmonese, tai nera ko stebetis, nes ju rankose vis dar yra Lietuvos piniginiu turtu dauguma ir žydas tokio jau pirkliszkos-spekulatiszko prigimimo yra, bet kad ir musu žmones, tie patys lietuviai — ukininkai besigainiodami spekuliantus, belenktiniuodami su jais, imasi daryti žydiszkai, tai jau negražu visiszkai.

Staiga Amerikos doleriai buvo pakile sulyginant su vokieczių pinigais kainoje ir kaip matai visos prekes pabrango, jas pabrangino žydai. Ir stebuklingas kainu pakilimas — laikraszczei paskelbe kad doleris jau kainuoja isz ka tik buvusios kainos 180 auksinu už doleri jau 300 auksinu ir tos pat dienos jau žydelis už preke dar kainavusia pavyzdžiui 3 auksinus jau vakare praszo apie 4 auksinus.

Del žydu nera ko stebeis, nes jie vis lietuvi tik isznaudoja, bet kad buvo tokiu atsitikimu, kad ukininkai atveže ka nors in turgu pardavimui užsimete kad jiem moketu ir-gi Amerikos doleriais, o vokieczių markiu isztolo nebenori. Vargingam darbininkui nebegalima ne gyventi. Ukininkai pirma tik rusu pinigus eme, paskui tik vokiszkus sidabrinius, o dabar doleriu reikalauja. Vargingesnis visuomet turi nukenteti.

Francuziszkas asztronomas Emilius Belot apskaite, buk jaigu mes galetumem pasijudint greitumo szviesos, tai yra 186 tukstancziais miliu greitumo ant valandos tai ilgas keliones atbutumem in trumpa laika.

Taigi in viena sekunda užlektumem ant menulio, in ketures minutas butumem ant Marso, in 35 minutas ant Javiszo, in 70 minutu ant Saturno, in pustreczios valandos ant Urano ir in ketures valandas ant Neptuno.

Isz Kopenhagos daejna žine, buk dunskas laivas plauke su 18 milijonais doleriais in Amerika kaipo užmokestis už tavora. Badai yra tai paskutinei bolszevikiszki auksinei pinigai. Patol, pakol, bolszevikai turi sziek tiek aukso, gali pirkti del saves reikalingu daliku isz užrubežio, o kada visas auksas iszsisems, tada bolszevikai pasiliks ant galo virvutes ir daugiau jiems nepasiliks kaip ant jos pasikart, nes isz užrubežio nieko ant bargo negaus, o be to, negales užsilaikyti. Perspeja, buk greicziau ar veliaus, bolszevikiszkoi valdžioi užejs tokios permainos, jog viskas užsibaigs kontra revoliucije ir invedimas kitokios valdžios ir tiesu.

Nekurie netiki, jog žmogus gali mirti isz dydelios baimes, o bet sekantis atsitikimas užtvirtins taji fakta.

Nesenei paloczuje Feraro, Italijoi radosi bernas vardu Ganella, kuris likos nubaustas ant mirties už koki ten prasižengima bet ponas norejo tiktai padaryti bernui szposa, nes ir jisai nemažai szposu padare del visu paloczuje.

Berna iszvede laukan be užrisztu akiu, padejo jam galva ant kalados, kur jau stovejo budelis su kirviu idant jam nukirst galva. Po tam užriszo jam akis, padejo galva ant kalados, atkalbejo maldas už numireli ir staigai vienas isz tarnu užpyle szalto vandens ant jojo kaklo.

Susirinkia sveczei kurie apie viska žinojo pradejo juoktis. Kada norejo berna pakeltu, persitikrino jog tasai mire isz dydeles baimes. Mane jisai, jog szaltas vanduo tai buvo kirvis kuris puole ant jojo kakle. Baime sulaike jam plakima szirdies nuo ko tuojaus mire.

Girdejome, jog tulas lietuviszkas laikrasztis, kuris kvepuoja paskutiniu "duku," bus perkeltas in Pittsburga, idant atgaivyt jojo paskutinia siela. Kada toji permaina užejs, tai nežine, nes patis leidejai dalyka gerai neapsvarste. — Good luck!

"Lietuviszkas Ukininkas" iszejnantis Kaune raszo sekancziai kurio iszkarpa talpiname be jokio prideczko:

"Žemaicziu Vyskupo kurija per "Laisve" skelbia kad kunigai Juozas Kubilius, Pranas Viliunas ir Liudvikas Adamauskis pasirupintu kuogreicziausa pasiliuosuoti nuo bažnytiniu cenzuru, nes to jiems nepadarius bus atimta kunigyste.

Kas atsitiko su kunigais? Jie jau seniai neszioja trumpus rubus, kai kurie ju vede ir gyvena su szeimyna, kitas mokytojauja, kitas valdininkauja. Jie taip apleido kungyste kaip kunigai Krupaviczius, Augustaitis, Karbauskas, J. Žilinskas ir daug kitu."

Visas Washingonas sziadien juokesi isz dydžiausio prohibicijonisto Bryano. Ant kokio tai baliuko, kuris atsibuvo ana dieną, tarnas per apsižioplia vima vietoje inpilt Brynui in stikleli "graipdžiuko" tai pripyle gana dydeli stikleli su geru "koniaku." Bryanas atsistojo, pasake kelis žodžius in susirinkusius sveczius, iszgere lyg dugnui koniaka - spjove, trenke stikleli in žeme bet koniakas jau radosi viduriuosia. Taigi "susipaszkudino" tasai "kvailys" — bet, tas jam visai nieko neužkenke, o gal Brynui patiko skanus koniakas, kuri gal atejteje perpraszys, už paniekinima jojo per tiek metu!

Kaledos Jau Arti

Kaledu dienos jau arti, —
Kur nuliudimas dingo?
Kur pasidejo taure karti
Gyvenimo vargingo?

Juk oras szaltas ir žiaurus,
Sziaurys kas diena puczia,
Ir upelius, ir ežerus
Ledai suspaude drueziai.

Gamta nulindus ir szalta,
Paukszteliu jau nesigirdi,
Bet laime ir mintis kilta,
Žmogaus aplanko szirdi.

Koks džiaugsmas akyse visur!
Žmonelei puoszias, redos,
Viens kita sveikina balsu:
"Jau netoli Kaledos!"

Užmirszo sielvartos, bedas,
Szalin nustume kerszta,
Nes žmonija per Kaledas
Tik meile turi karszta.

Prie vieno stalo telkiasi,
Dydieji ir mažucziai,
Kaip broliai linksminasi visi
Ir valgo skania kuczia.

Vidurnaktije suskambes
Bažnyczioje varpelis,
Augszcziausiam Dievui ant garbes
Nes užgyme Vaikelis.

Ir vel ateis szventa naktis
Kurioje Kristus gime,
Ir vel užgims nauja viltis
Tau, Lietuvos jaunime!

Ir atsiminsi kaip buvai
Per Kaledas tevynej,
Kaip kucziu valgio ragavai
Ten karta paskutini....

Gal aszara viena, kita
Tau nuriedes per veida,
Bet meile ir mintis rimta
Atras szirdije aida.

Tevynei vel atgimsi tu
Ir Dieviszkam Vaikeliui,
Jin garbinsi jausmu karsztu
Parpuoles vel ant keliu.

Jis vel žmonijoj vieszpataus
Kuomet speku neteki,
Valdonai pasaulio plataus
Atkreips in Jiji aki.

Pasaulis mirszta jau visai
Pagiežoje aptemes, —
Sztai giesta Angelu balsai:
"Ramybe bus ant žemes!"

Kraujuos pasriuvus žmonija
"Kur ta ramybe?" - klausia,
Kur rasti, kaip laikyti ja,
Ta dovana brangiausia?"

Ramybe atnesze seniai
Mus dangiszkas Karalius:
Žmonems ja duoda dovanai,
Bet — žmonems geros valios.

— Jonas Kmitas.

MILIJARDAS.

Milijardas, yra tokia didele skaitline, kuria sunku yra suprasti ir insivaizdinti.

Milijardas viename aukse sveria 320,500 kilogramu (kilogramas yra 2 svaru ir 13 lotu.)

Arba dar suprasti aiszkiau — szmotas aukso kuris butu vertas milijardo, turetu sverti 320 tonu, ir dar apie 30 pudu.

Pakelimui to aukso szmoto reiketu 6,000 vyru.

Milijardas sidabru sveria 5,000,000 (penkis milijonus kilogramu.) To szmoto pakelimui reiketu net 500,000 žmoniu.

Sziuom paveikslo galima insivaizdinti in kitas skaitlines emus ju didumo ar mažumo verta.

Koźnos Motinos Klausimas

Yra aprupinimas užganėdinanczio ir tvirtinanczio maisto jos kudikiui.

Lietuvė motina isz Brooklyno raszo:

"Kada mano paczios pienas pasilovė, asz viska bandžiau — ant galo gydytojas man užrasze

Borden's EAGLE BRAND

(CONDENSED MILK)

ir mano kudikis greitu laiku pradėjo tarpti. Sziandien jis yra pavyzdžiu sveikatos".

Borden Building New York
THE BORDEN COMPANY

Iszkirpk szi kupona dabar, ir prisiusk sziandien ir gausi Dykai musu knyga, KUDIKIU GEROVE, kuri paaiszkins, kaip užlaikyti kudiki sveiku. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jusu kalboje.

Vardas _____

Adresas _____

(0107

Dovana Szventems

Geresnes Dovanos Szventems nera kaip *"Lietuvos Albumas"* 436 puslapiai, 288 paveikslai su Biografijomis. Pasiskubinkit užsisakyti sau ir savo draugams. Kaina $5.00. Adresuokit:

Knygynas Szvietejas. *Gen. P. O. Box 517* ***New York***

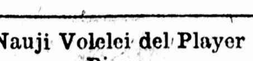

Temykit Lietuviai!

Jeigu norite nusiusti pinigus in Lietuva, greitai ir pag. I žemiausi kursa, iszpirkti laivakorte už kompaniju preke, gauti teisinga patarima visokiuose reikaluose, tai kreipkites prie gerai žinomo lietuvo, bankieriaus ir taikos teisejo, reikalaudami atsakimo nusiuskite 2c marke ant szito adreso:

JOSEPH G. BOGDEN,
Alderman & Banker
4 S. Main St. DuBois, Pa.

HAMBURG

ANT NAUJU LAIVU

ORBITA . . . .22 Gruodžio
OROPESA . . . 7 Sausio
ORDUNA . . 21 Sausio

Jždaromi kambarai del moteru ir ir szeimynu.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

26 BROADWAY NEW YORK
117 W. Washington St. Chicago.
Arba pas vietini agenta

KAM DUOTIS NUPLIKTIE?

Jaigu teip, tai naujai iszrasta gyduole, kuri sulaikys ju slinkime, vieton iszpuolusiu ataugins naujus. Kiekvienam duosime užtikrinima. Szita gyduole yra kaip del vyru ir moteru. Roda dykai. Raszykite bile kalboje sziandien. Adresuokite:

DR. BRUNDZA CO.
Broadway and S. 8-th St.,
Brooklyn, N. Y.

Nauji Volelei del Player Piano.

Ka tik iszleisti nauji Lietuviszki volelei del Player-Piano. Ant visu voleliu randasi dainu žodžiai, teip kad kada grajina tai ir galima sykiu ir dainuoti.

Vai kalba žada — $1.00
O Lietuva Nunyleta — $1.25
Pas darželi trys mergeles — $1.00
Gana broliai mums miegoti - $1.00

Jeigu orderuosite per paczta tai pridekite 5c. prie kožno volelio del nusiuntimo kasztu.

J. A. Žemaitis
315 S. West St.,
Shenandoah, Pa.

Ar norite darbo?

Agentu reikalinga nereikia mokslo kiek vienas be jokio mokslo gali savo laike vakarais užsidirbtie gera uždarbe, galima padarite po deszimti ir dvideszimti doleriu in savaite ir daugiaus neleiskite vakaru už dykai bet pradekit iszversti savo dyka laika ant pinigu. Jeigu esate senesni kaip 20 metu tai raszykite del jums naudingu informacija sziandien savo prigimtoj kalboj.

Kateiva Sales Co.
Collegeville, Pa.

KVITU Knygele Draugystems del iszmokejimo pinigu ligoniama - - - - - - 50c.

KVITU Knygele Draugystems, del Kasieriaus nog sudetu pinigu ant susirinkimu - - - - - - - 50c.

W. D. BOCZKAUSKAS-CO.,
MAHANOY CITY, PA.

Kur seniausia,
Ten geriausia.

SENIAUSIA AgenturA VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepoją, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.
Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ
Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.

"VIENYBĖ"
EINA DU-KART SAVAITĖJE
Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių

"TARKA"
AMERIKOJE $3.50 MET.
LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėras. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras $10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St. E
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

LIETUVIAI KREIPKITES PRIE SAVUJU!

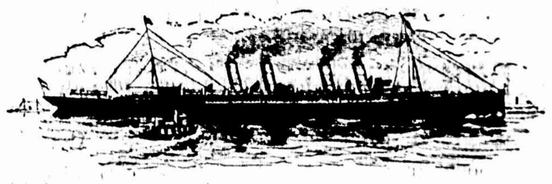

Laivakortes Atpigo

Kelauk isz Lietuvos ir in Lietuva visada per George J. Bartasziaus agentura, nes czionai parduodamos laivakortes netik isz New Yorko ir Bostono, bet ir isz visu kitu portu.

Pinigus iszmainome ir siuncziame in visas dalis pasaulio pagal dienos kurso. Padarome pasportus ir kitokius dokumentus su Notaro ir Lietuvos Atstovu patvirtinimais teisingai, pigiai ir greitai. Užaikome net du vieszbucziu del laikino keliaiviu apsigyvenimo ir turime savo automobilius del greito ir parankaus pasažieriu ir ju bagažo iszvažinejimo. Reikalaukite musu pinigu kurso ir invairiu patarimu laszkais arba ypatiszkai atsilankius o suteiksime dykai, po sekancziu adresu:

GEORGE J. BARTASZIUS,
498 Washington St. New York, N. Y.

Choriste

Karta, kai ji buvo dar jaunesne, gražesne ir turejo geresni balsa, jos vasarnamyj, miegamajam kambaryj pakenczinmai karszta, tvanku. Kolpakov, jos garbintojas. Buvo nepakenczianmai karszta tvanku. Kolpakov ka tik pavalge ir iszgere visa bonka pigaus portveino, turejo prasta upa ir jautesi nesveikas esas. Abudu nuobodavo ir lauke, kad atvestu ir galima butu eiti pasivaikszczioti.

Staiga netiketai priemenej paskambino. Kolpakov, kuris buvo be szvarko ir pantaplius užsimoves, paszoko ir klausianeziai pažvelge in Pasza.

— Tur but laiszkaneszis, arba, gal, drauge, — atsake dainuotoja.

Kolpakov nepaise ne Paszos drauges, ne laiszkaneszio, bet del viso ko pagriebe glebin savo drabužius ir inejo greitiman kambarin, o Pasza nubego atidaryti duris. Jos didžiausiam nusistebejimui, ant slenksczio stovejo ne drauge ir ne laiszkaneszis, bet kokia tai nepažinstama moteriszke, jauna, padoriai pasiredžiusi, ir, isz visa ko buvo matyti, priklause szvariom.

Nepažinstamoji buvo pablankus ir sunkiai alsavo tartum butu lipus augsztais laiptais.

— Kokiu reikalu tamista? — užklause Pasza.

Ponia atsake ne veikiai. Ji ženge žingsni pirmyn, pamažu apžiurejo kambari ir atsisedo tokiu budu, kad rodes negalejo stoveti del nuovargio arba ligos; paskui ilgai judino mublankusias lupas, stengdamasi ka tai isztarti.

— Mano vyras pas jus? — užklause ji pagalios, pakeldama in Pasza savo dideles akis paraudusiomis nuo aszarn blaksztienomis.

— Kokis vyras? — paklause Pasza tyliai ir staiga taip iszsigando, kad jos rankos ir kojos nutirpo.

— Kokis vyras? — pakartojo ji imdama drebeti.

— Mano vyras... Nikolai Petroviez Kolpakov.

— Ne... ne, poniute... Asz.. jokio vyro nežinau.

Valandele buvo tylu. Nepažinstamoji kelis sykius pridejo skepetaite prie pabalusin lupu ir, kad sulaikius vidurius sziurpa, sulaike kvepavima, o Pasza stovejo priesz ja nekrutedama, lyg inkasta ir žiurejo jon su nusistebejimu ir baime.

— Tai jo, sakai tamista, nera czia? — paklause ponia jau tvirtu balsu ir kaip tai keistai szypsodama.

— Asz... asz nežinau, apie ka tamista teiraujiesi.

Ponia pakilo isz kedes ir didžiai sujudus perejo per kambari. Pasza žiurejo jon ir isz baimes nesuprato.

Sziadien ji suras ir suims — tare ponia ir pravirko ir tamo garsej girdejos insižeidimas ir inkirumas. — Asz žinau, kas inklampino ji in tokia baisia padeti! Szlikszus purvinas! Bjaurus, parsidaveli sutverime! (Ponios lupos ir nosis iszkripo nuo pasibjaurejimo. — Asz bejiege... Klausykite jus, nupuolusi moteriszke!... asz bejiege, jus esate tvirtesne, negu asz, bet yra kam užsistoti už mane ir mano kudikius. Dievas mato viska. Jis yra teisingas. Jis atsiteis su jumis už kiekviena mano aszara, už kiekviena nemiegota nakti. Ateis laikas, jus atminsite mane!

Vel užstojo tyla. Ponia vaikszczioje po kambari ir lauže rankas, o Pasza vis dar žiurejo jon atbukusiu žvilgsniu, stebedamosi, nesuprasdama ir lauke isz jos ka tai baisaus.

— Asz, poniute, nieko nežinau — prabilo ji ir staiga eme verkti.

— Meluojate jus! — suszuko ponia ir piktai žvilgterejo jon. — Asz viska žinau! Asz seniai žinau jus. Asz žinau, pastaraji menesi jis visas dienas sededavo pas jus! Bjauru tu, niekinga ir szlikszti... —sumurmejo nepažinstamoji, žvalgydama Pasza su neapykanta ir bjaurejimosi. — Taip, taip... tamista szlikszti. Labai, labai džiauginos, kad, pagalios, galiu tatai pasakyti tamistai!

Pasza pajuto, kad in szita ponia, juodai pasiredžiusia, piktomis akimis ir baltais laibais pirszais, ji daro koki tai szlikszta, bjauru inspudi, ir pasidare geda savo iszpustu, raudonu veidu, taszku ant nosies ir žiupsnio plauku ant kaktos, kuriu ji niekau budu negalejo užszukuoti virszun. Ir jai rodesi, kad jeigu ji butu sudžiuvus, veidas be milteliu ir be to plauku žiupsnio, tai galima butu paslepti, jog ji yra nepadori, ir nebutu taip baisu ir geda stoveti priesz szita nepažinstama, paslaptinga ponia.

— Kame mano vyras? — tesia ponia toliau. — Nors, czia jis, ar ne, man visviena, bet turiu asz tamistai pasakyti, kad surasta iszeikvojimas pinigu ir Nikolai Petroviez yra jieszkomas.... Ji norima areszt uoti. Sztai ka jus priviret!

— Taip. Bet kas gi? Kas gi tame? Mane lanko daug sveczių, bet asz nieko nevaržau. Laisvam jo valia.

— Asz sakau jum: surasta pinigu iszeikvojimas! Jis tarnaudamas iszeikvojo svetimus pinigus! Del tokios... kaip jus, del jusu jis papilde prasižengima. Klausykit, — tare ponia tvirtu balsu, sustodama priesz Pasza. — Jus negalite tureti principu, jus gyvenate tik tuo tikslu, kad užtraukus pikta, tai yra jusu tikslas, bet juk negalima manyti, kad jus taip žemai butumet nupuolus, jog jumyse neužsilaiko ne pedsako žmoniszko jausmo! Jis turi paczia, vaikus... Jeigu ji ras kaltu ir isztrems, tai asz ir kudikiai badu numirsime... Suprantate jus tai! O tuo tarpu yra budas iszgelbeti ji ir mus nuo elgtavimo ir gedos. Jeigu asz sziandien sumokesiu devynius szimtus rubliu, tai jam duos ramuma. Tik devynius szimtus rubliu!

— Kokius devynis szimtus rubliu? — tyliai paklauso Pasza. — Asz... asz neemiau...

— Asz nepraszau isz jusu devyniu szimtu rubliu... jus neturite pinigu, o ir nereikia man jusu turto. Asz praszau ka kita... Vyrai paprastai tokiom, kaip jus, dovanoja brangias gražnas. Sugražinkite man tik tuos dalykus, kuriuos dovanojo jum mano vyras!

— Poniute, jis man jokiu dalyku nedovanojo! — suczype Pasza, pradedama suprast!.

— Kame gi pinigai? Jis iszeikvojo savus, mano ir svetimus... Kur gi visa tai dingo? Klausykite asz meldžiu jus! Asz buvau supykus ir pripasakojau jum daug nemaloniu dalyku, bet asz atsipraszau. Jus turite mane neapkesti, asz žinau, bet jeigu turite pasigailejimo jausma, tai ineikite in mano padeti. Maldauju, atiduokit man dalykus!

— Hm... — tare Pasza ir truktelejo petimi. — Asz mielu noru, bet nubausk mane vieszpatie, jis man nieko nedave. Tikekit sažinei. Beje, tamistos tiesa — susigedo dannotoja: jis kada tai atveže du dalykeliu man. Praszom, asz sugražinsiu... jeigu jus norite.

Pasza atidare stalcziu ir iszeme pusta auksini braslieta ir laibuti žiedeli rubino akmens akute.

— Praszom! — tare ji atiduodama szituos dalykus viesznial.

Ponia paraudo, jos veidas suvirpo. Ji insižeide.

— Ka gi jus man duodate? — tare ji — asz ne almužnos praszau, o tai, kas priklauso ne jum... ka jus, pasinaudodama savo padetimi, iszsunket isz mano vyro... to silpno nelaimingo žmogaus... Ketverge, kada asz macziau jus su savo vyru prieplaukoj, jus devejot brangius braslietus ir sagutes. Taigi bergždžia loszti priesz mane nekalta avineli! Asz paskutini syki meldžiu, atiduosit mano dalykus, ar ne?

— Kokia tamista, kaip Dieva myliu, keista... — prabilo Pasza pradedama insižeisti. — Užtikrinu tamista, kad isz tamistos Nikolajo Petroviczio asz, apart szito braisletelio ir žiedelio, nieko nemacziau. Jis atveždavo man tik saldžiu pyragaicziu.

— Saldžiu pyragaicziu — nusiszypsojo nepažinstamoji. Namie kudikiam nera kas valgyt, czia saldus pyragaicziai. Jus griežtai atsisakote sugražinti man dalykus?

— Nesulaukdama atsakymo, ponia atsisedo ir, apie ka tai mastydama, insižiurejo vienan taszkan.

— Kas gi dabar daryti? — prabilo ji. — Jeigu asz negausiu devyniu szimtu rubliu, tai ir jis prapuole ir asz prapuoliau su kudikiais. Užmuszt szita niekse, arba ant keliu atsiklaupti priesz ja, ar ka?

Ponia uždenge veida skepetaite ir eme raudoti.

— Asz meldžiu jus! — girdejosi per jos aszaras. — Juk jus suardet ir pražudet mano vyro gyvenima, iszgelbekit ji... Jus neturite užuojautos, bet kudikiai... kudikiai... Kuo kudikiai kalti?

Pasza insivaizdino sau mažus kudikius, kurie stovi gatvej ir rauda nuo szalczio ir pati eme verkti.

— Ka gi asz galiu padaryt, poniute? — Tamista sakai, kad asz esu niekse ir suardžiau Nikolajo Petroviczio gyvenima, o asz tamistai, kaip priesz tikra Dieva... užtikrinu tamista, jokios naudos isz jo neturejau.. Musu chore tik viena Mote turi turtinga užlaikytoja, o mes visos maitinames duona ir rasalu. Nikolai Petroviez apsiszvietes ir visos maitinames duona ir raugalu. davau ji. Mes negalime nepriimti.

— Asz praszau dalyku! Dalykus atiduokite man. Asz verkiu... nusižeminu... Sztai asz atsiklaupiu ant keliu! Sztai!

Pasza suszuko ir eme rankomis mojuoti. Ji jaute, kad szita iszbliszkusi, graži ponia, kuri kalba taip prakilniai, kaip teatre, gal isztikro atsiklaupti priesz ja ant keliu, intariamai del iszdidumo, del prakilnumo, idant paaugsztinus save ir nužeminus dainuotoja.

— Gerai, asz atiduosiu jum dalykus! — sujudusi tare Pasza, szluostydama akis. — Meldžiu. Tik jie nepriklauso Nikolajui Petroviczіui... asz juos isz kitu sveczių gavau. Kaip tamista nori...

Pasza atidare virszutini kamodo stalcziu, iszeme isz jo sagute su brangakmeniu, karielius, keleta žiedu, brasleta ir atidave poniai.

— Imk tamista, jei nori, tik isz tamistos vyro asz jokios naudos neturejau. Imki, pralobki! — Tese Pasza, inžeista atsiklaupimu ant keliu. — O jei tamista esi prakilni... tikra jo žmona, tai ir laikytum jin su savim. Taigi! Asz ji nekvieczіau. Jis pats atejo...

Ponia per aszaras apžiurejo paduotus jai dalykus ir tare:

— Tai neviskas... Czia ir už penkis szimtus nebus.

Pasza smarkiai iszmete isz kamodo dar auksini laikrodeli, tabakierka ir rankoviu sagutes ir, iszsketus rankas, pasake:

— O daugiau pas mane nieko neliko... Nors iszkreskit!

Viesznia atsikvepe, drebanczіomis rankomis suvyniojo dalykus in skepetaite ir, netarus ne žodžio, net galvos nelinkterejus, iszejo.

Prasivere gretimo kambario durys ir inejo Kolpakov. Jis buvo iszblyszkes ir nervingai purte galva, tartum ka tik iszgeres ka nors kartaus; jo akyse žibejo aszaros.

— Kokius jus dalykus man atneszet? — užklause jo Pasza. — Kada, pavelykit jus paklausti?

— Dalykus... Tuszczia jo tie — dalykai! — prabilo Kolpakov ir papurte galva. — Dieve, mano! Ji priesz tave verke, žeminos...

— Asz jus klausiu, kokius jus man dalykus esate atnesze? — suszuko Pasza.

— Dieve mano, ji, padori, iszdidi, szvari... net ant keliu norejo atsiklaupti priesz... priesz szita mergpalaike! Ir asz atvedžiau ja iki to! Asz daleidau!

Jis suspaude rankomis galva.

— Ne, asz niekuomet neatleisiu sau už tai! Eik szalin nuo manes... niekse! — suszuko jis su pasibjaurejimu traukdamasis atgal nuo Paszos ir stumdamas ja nuo saves drebanczіomis rankomis. — Ji norejo atsiklaupti ant keliu ir... priesz ka? Priesz tave! O, Dieve mano!

Jis veikiai apsirenge ir bjauredamasi, prasileukdamas su Pasza, pasileido durin link ir iszejo.

Pasza atsigule ir eme balsiai raudoi. Jai jau negailejo savo dalyku, kuriuos ji sujudus atidave, ji jautes nuskriausta. Ji prisimine, kaip priesz trejus metus vienas pirklys ja primusze be jokios priežasties, ir dar balsiau eme verkti.

Verte V. Sz.—Ka.

Dvi prietelkos.

Ona: — Tasai bestije! Tai jis mudviem abiem prižadejo pacziuotis!?

Mery: — Na teip iszrodo!

Ona: — Mudvi jam parodysim ant juoko pabikinet mus.

Mery: — Asz jau žinau spasaba...

Ona: — Pasakikie-gi!

Mery:— Tu turi sū juom apsivyruot!...

BALTRUVIENE

Geriausia Matkarmu mergycos padarytu,
Kad po karczemas naktimi nesitrankytu,
Ba nekurios jau teip nusilesia,
Jog net vyrai namon parnesza;
Jog kas tokia už paczia gaus,
Tai ne ilgai pasidžiaugs.

* * *

Viena mergina turejo tris jaunikius,
Bet paniekino visus,
Visi apie jaja tupinejo
Bet ne viena nemylejo.
Vienas puikus vaikinelis,
bet vargingas,
Buvo del josios niekas,
Antras negalejo paczіuotis
Nes buvo girtuoklis
O turczius buvo per letas,
Tai del josios netikias,
Ketvirtas jaja iszjuoke,
Ir pamete.
Tai mat milžiniszka mergina,
Kad ir ne dydele gana,
Badai tik pustreczios pedos dydumo,
Ir ne mažo storumo,
O ir prastai pasiredžius,
Drabužius ne brangius,
Bet dydele mandrybe turi,
In vaikinus nežiuri.
Asz mislinu, jog gera mergina,
Jaigu nepristoja vaikyna,
Ba jaigu jiji niekszas butu,
Tai kožnas pakulius prisikabytu.
Gerai mergelia darai,
Jaigu tokius užpuolus nuo saves varai,
Už tai vaikina gera gausi,
Koki noresi, tai ir pasirinksi.

* * *

Vienam žmogeliui prireike merginos,
Ne valkatos, tiktai doros,
Jaunos,
Ne senos.
In laikraszti apgarsino,
Ir ant dydelio dyvo,
Terp senu ir jaunu,
Ne atsirado ne vienos,
Mergaites doros,
Kad nama vaktuotu,
Naktimis nesivalkiotu,
Ir teip kelios dienos praejo,
Atsirado dora ir atejo.
Sziadien mergaite džiaugiasi,
Gera vieta aplaikiusi.
O ka, ne mergaites kaltos,
Turi klatsyti motynos,
Ba kaip mergaite ant tarnystos iszeis,
Tai žentelei ne atejs,
Munszaines netrytuos,
Su dukrele po pakampes nesivadžios
Laiminga toji mergina,
Jaigu gera vieta gauna,
Pas žmonis gerus,
Ir mielaszirdingus,
Katrie ant josios apgloba turi,
Ir kaip tevai prižiuri.

* * *

Pittsburgo vaikinai labai noretu,
Ydant merginos po karczemas nesivalkiotu.
Mat vaikinai ir apsipacziuotu,
Bet bijosi karczeminiu valkatu.
Jaigu nepasitaisysite,
Ir valkiotis nesustosite,
Tai asz kaili iždirbsiu,
Ir per kocziala perszokysiu,
O keliu ir vardus žinau,
Bet da pasiliksiu sau.

* * *

Freelande geras paredkas,
Tai ne kas,
Nedeliomi karczemos atidarytos,
Net ant ulicziu valkiojasi bobos girtos.
Tai gerai, tai linksma,
Sakyti ne yra ka,
Tai bent gera vieta del girtuokliu,
Kur randasi daug munszainiu.

BERGŽDI GINCZAI.

Žmogu du vaidyjosi del dangaus.
Viens ju, bedievis, sako: "Nera jo!
Asz daug galvojau, nusivarginau,
Galiausiai tiek iszpažinau,
Jog ner jo, ir gana.
Nera ne Dievo, nesa gi matai
Pasaulyj viskas darosi aklai;
Gerasis kenczia tiekojau bedos
Kaip tas piktasis, kurs tik visados
Daboja artima nuskriaust,
Ir, nors nekalta, ji nubaust.
Jei Dievas butu, neužleistu jis,
Kad veikia teip nelabasis.."

Antrasis pyko gindamas:
"Kiekvienas atsimindamas,
Jog nieks nestojasi be priežasties,
Ta tiesa pripažinti tures.
Ir visa yr' sutveres Jis;
Jis daiktus pagamines yr' visus,
Isz rankos Jo yr' tapes ir žmogus."

Ir vaidyjosi pykdamu,
Beszaukdamu ir klykdamu:
"Dievs yra," "ner jo, ne dangaus,
Viskas vaidenims smegeniu žmogaus,"
"Dievs esti, tai gerai žinau,
Mokykloj pasimokinau."

Galiausiai, kaip tai ginczіuose yra,
Turejo kumszczios reikszti, kas tiesa,
Ir peszdamas didžiu narsu
Sau nosis susikruvino. —
Nieks ne danguj ir ne ant žemes szios
Neatsimaine deliai ju kovos.
Saulele szviete tokia jau szviesa,
Tekejo, leidos kaip pirma,
Stebuklais neapreiszke ji
Katdo galvojimai tikri
Ir, szitas bergždžiais klausimas,
Paliko veliai neiszrisztas.

Nebuvo sziaip jokiu bedu,
Tik veidminkom, neszaju
Sziaip nosi sveiki ir tiesi
Dabar-gi buvo kruvini.

Todel žmogau, nebuk staigus
Iszriszti tokius klausimus,
Kiekvienas žvelgki isz szalies
In gilumas savos szirdies.
Nes czia be vyliaus, be klastos
Teisybes balsas tau bylos. —Martynas.

IŽDEDA PAMOKSLUS SU PAGIALBA ABROZU.

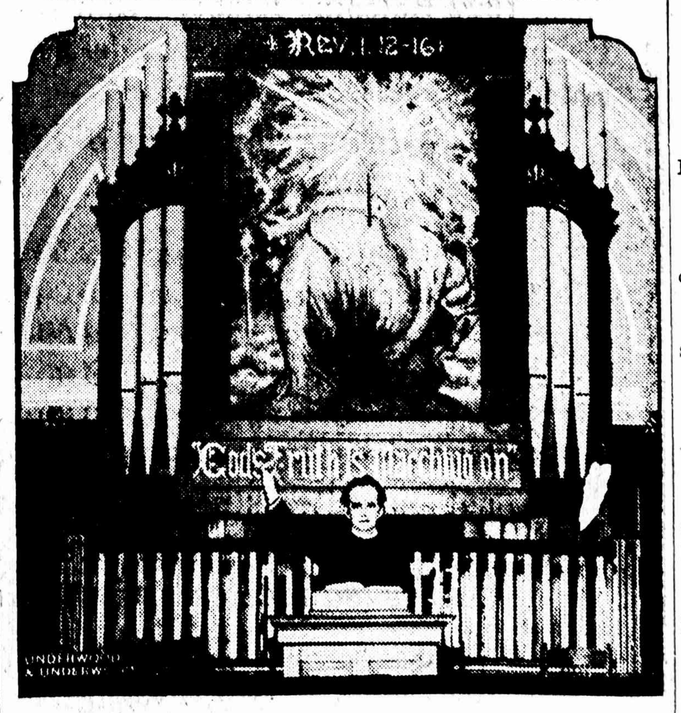

Kun. Bramford Clarke, prabasszczius "Ugninio Piloriaus" bažnyczios Brooklyne N. Y. Sako pamokslus su pagialba abrozu, kurie jam daug pagialbsti prie iszajszkinimo pamokslu. Paveikslas perstato Christusa meldžentysi kalnuosia laike Jojo pagundinimo per velnia. Taji paveiksla pats kun. Clarke nutepliojo, ir ne tik ka yra geru artistu bet po draug ir geru poetu.

Ne yra blogo kad ant gero ne iszeitu.

— Kaip laikaisi?

— Ne labai gerai, apsipacziavau...

— Na tai gera naujiena.

— Ne suvis gera, ba gavau sena ir niekam netikusia boba.

— Tai ne gerai.

— Tai ne gerai.

— Ne teip szlektai, ba gavau 2,000 pasogos.

— Na tai norint tas gerai.

— Ne suvis gerai, nes už tuosius pinigus pirkau aviu, kurios man iszstipo.

— Tai gaila.

— Ne suvis gaila, ba už kailius, atgavau mano pinigus.

— Na tai ne turi trotos.

— Ka? ne turiu, kad man namas sudege kuriame laikiau pinigus, tai ir pinigai supleszkejo.

— Vajei! tai vaikine esi nelaimingas...

— Ne suvis nelaimingas, ba ir pati mano drauge su namu sudege!

Zinios Vietines

— Penkios dienos iki Kaledu. Inspetojai oro pranaszauja buk ant Kaledu turesime ne mažai sniego.

— Ketverge užstoja žieminis nakties pervirszinimas dienos. Yra tai pradžia žiemos.

— Sausio menesije in Pottsvilles suda likos paraginti ant civiliszkos džiures isz czionaitines aplinkines: Mrs. William Kricziniene Mahanojaus, Miss Dilia Juodkojute Shenandoah, William Kupczinskas Minersville, ir William Juodkois Shenandoah.

— Biznierai sako jog szimet bizniai pasigerino ir jog žmons turi pinigu. Isz tos progos pasklydo po Pennsylvania visokiu agentu pardavinedami žmonims visokias szeras ir "pajus" nuo visokiu kompaniju kurios randasi ant menulio. Agentai žinodami, jog pas anglekasius randasi pinigeliu prigaudineja juos visokeis budais. Patariame pirmiausia užklaust rodos pas banka jaigu norite pirkti kokias szeras, nes jau daugelis apsigavo ant tuju szeru, o "pajei" ne teip gardus kaip sau mane.

— Janina Bekereviciene pardave namus del Onos Viszinskienes ir Lauretos Miliauskienes už $4,000. Namai randasi ant West Market uliczios.

— Tamakves Liberty bravoras likos nubaustas ant 25 tukstanczius doleriu už darima drutesnio alaus ne kaip valdže pavelina.

— Paskalas ejna po miesta, buk Kajero bravora pirko keliolika žmoniu, terp kuriu randasi ir keli Lietuvei.

— Skulkino paviete sustojo daugelis kasiklu isz priežasties stokos orderiu. Kasiklos Madeira Hill Co. nedirba kaipo ir Susquehanna Co. kasiklos. Lehigh Valles ir Readingo dirba gerai, nes turi daug užkalbinimu ant pristatimo angliu.

— Juozas Grochowski, 36 metu senumo, burdingieris pas Mikola Klementaviczių, salininka, mire Ashlando ligonbuteje nuo sužeidimo pakauszio, puldamas nuo trepu. Juozas prigialbstinejo kraustytis saliuninko broliui Henrikiui, neszdamas kresla nuo virszaus. žemyn, o kreslas puldamas sužemyn, o kresla puldamas sužeido jam galva. In dvi valandas po nuvežimui in ligonbutia Grochowski mire. Prigulejo prie lenkiszkos parapijos.

KUR BUNA?

Paieszkau savo drauges Agotos Razauskiutes, po vyru Giraitienes, paeina isz Suvalku Red., Garliavos para., Aleksoto miestelio. Praszau atsiszaukt per laiszka.

Agota Melnikiene,
Box 83, Merrimac St.,
Methuen, Mass.

Paieszkau savo dvieju vaiku Kazimiera ir Krizostima Baneszunu, taipgi drauge Baneszuniene kuri pabego su savo burdingieriu Jonu Galiunu ir gyvena nelegaliszkai. Jisai paeina isz Panevežio Apskr., nuo Vabalniku; juodu plauku, per nosi szneka. Asz labai noretau dažinoti kur tie mano vaikuczžiai. Girdejau kad jie gyvena apie Hazleton, Pa. Meldžiu tautiecziu lietuviu, jeigu kur patemysite tokia szeimyna, duokit žinot ant adreso.

Matthew Banisch,
Box 123, Sta. R.
Kingston, N. Y.

Paieszkau savo pusbrolio Vinca Sinkeviczių, paeina isz Suvalku Redybos, Mariampoles apskr., Veiveriu gmino, Agurkiskiu kaimo, pirmiau gyveno Pittsburg, Pa., jau 7 metai kaip nesusiraszome. Turiu svarbu reikala, meldžiu atsiszaukt.

Jonas Szlekis,
Box 67, Rumford Falls, Me.

Mano szvogeriai Vincas Ulczinskas, Adomas Bulegiris, 20 metu adgal gyveno Baltimore, dabar nežinau kur. Praszau atsiszaukt.

Kaz. Kazakeviczia,
Box 699, Livingston, Ill.

Mano pusbroliai Valierius Szukis, ir Antanas Kazlauskas, isz Panevežio apskr., Klovonin para., Ragalimo valscz. Jeigu kas žino apie juos meldžiu praneszt už ka busiu dekingas.

Stanley Skulton,
Box 37, Witt, Ill.

LIETUVOS INFORMACIJU BIURAS PRANESZA:

* Vaszingtonas. Eltos praneszimu Dr. Zaunius paskirtas Lietuvos reziduojanczių Ministeriu Latvijai.

* Tautu Sajungos Militare Kontroles Komisija Vilniuje bus atszaukta sausio pradžioje.

* Lenkai pasikviete Vilniun palankius sau prancuzu ir anglu laikrasztininkus informuoti apie tariama teisinguma rinkimu Vilniuje. Anglai atsisake važiuoti.

* Sziadien invyko Taline Pabaltijos Valstybiu ekonomine konferencija. Konferencijoje dalyvauja Lietuva, Latvija, Estija ir Suomija. Lietuva konferencijoje atstovauja Užsienio Reikalu Vice-Ministeris, Petras Klimas, ir p. Jurgutis. Latvijos atstovai yra pp. Mejeraviczius ir Piipas. Estija atstovauja p. Holsti.

* Lietuvos prezidentas prieme Užsienio Reikalu Ministerio, Dr. Puryckio, atsistatydinima.

* Kaune invyko Lietuvos architektu ir tekniku susivažiavimas. Susivažiavime svarstoma Lietuvos atstatymo klausimai ir projektai. Atidaryta statybos paroda kurioje randasi modeliu, braižiniu ir menos kurybos dalyku.

Saldainiai Kaledoms

Musu Kaledoms Saldaines susideda isz 25 visokiu gatunku, yra tai geriausi ka galima už piningus pirkti. Suczedinsite pinigu pirkdami musu sztore.

MUSU SALDAINIAI
1 SVARAS 35c.
2 SVARAI 65c.
5 SVARAI $1.40

Kad ir daugiaus mokesite bet geresniu vargiai gausite.

Kitas Setas isz 35 gatunku, yra tai kitoniszki negu kiti. Žinote ka yra Georges tavoras. Musu prekes pigesnios negu kituose sztorouse.

1 SVARAS 50c.
2 SVARAI 90c.
3 SVARAI $1.30

Visokiu Saldainiu vaikams del Kaledu po 40c. svaras.

'GEORGES
24 W. CENTRE STREET MAHANOY CITY, PA.

GYVENA ANT MUSU ŽEMES.

Tamsveidžiai — gyventojai Malaju ir Polinezieju.

Raudonveidžiai — Amerikos indijonai.

Geltonspalviai — Mongolu tautos Chinai, Japonai ir k.

Juodveidžiai — gyventojai Murinu, Dravidu, Australieczių ir Popua.

Baltveidžiai — žmones Kaukaziszkos veisles, prie kuriu ir mes lietuviai prigulime.

TEMYKITE

IN THE COURT OF COMMON PLEAS OF SCHUYLKILL COUNTY.

Kas-link Peticijos Sz. Juozapo Lietuviu Rimo-Kataliku Bažnyczios, Mahanoy City, Pa. del pavelinimo užtraukimo paskolos $20,000 ir t.t.

No. 314, May Term 1921. Exceptions.

PALIEPIMAS:

IR DABAR Gruodžio 5, 1921 po pilno iszklausimo ir argumentu advokatu, priesztaravimai pirmiaus paduoti yra praszalinti, ir yra pavelinta ir liepta kad Trustees Sz. Juozapo Lietuviu Rimo Kataliku Bažnyczios, Mahanoy City, Pa. kaipo; Michael Aukstakalnis, Joseph Shukaitis, Adam Kluczinsky, Adam Sadusky, Mike Bekerawicz, William Sadusky ir William Kritchen, yra paskirti ir duotas pavelinimas paskolint 20 tukstancziu doleriu arba tiek kiek bus reikalinga, už nedaugiaus kaip po 6 procenta metams, del pataisymo bažnyczios ir parapijos namu prigulinti prie virszminetos parapijos Mahanoy City, Pa. ir del padarimo reikalingu pataisymu kapinese virsz-minetos parapijos, kaip yra mineta peticijoi, ir del tos priežasties minetams Trustees yra pavelinta ir liepta duoti savo atsakanczius "notus" pasiraszyti per minetus Trustees del bile kokio banko Mahanoy City, Pa.. ar kitur, kaipo pilna atsakomybe už ta paskola, už suma 20 tukstancziu doleriu, ir

Teipgi yra paliepta ir pavelinta kad "Bondsas" minetu Trustees su John Green, Jos. Lastausky, George Balls, Charles Kounas, Matt. P. Blazis ir Charles Recklites Sr. kaipo užtikrinima už suma 21 tukstantis doleriu paskirta del savžiniszko iszpildima už traukimo paskolos 20 tukstancziu doleriu, ar tiek kiek bus reikalinga, yra czia daleista.

IR DABAR Gruodžio 5, 1921 atmetimas yra pavelinta John Zernowsky, prieszuj, ir Billa yra užpeczetyta.

1 t. Dec. 20

ANT PARDAVIMO.

Gera farma, 125 akru žemes, 400 obuoliniu medžiu. Randasi Locust Valley. Norintieji pirkti atsiszaukit in Saules ofisa.

Suvrisz 70,000.00 iszmoketa del 2400 Nariu Union National Banko

KALEDINO KLUBO

Ar prigulit prie szito Klubo? Jei da ne, tai pristokite prie musu 1922 Kaledino Klubo. Galite pristoti bile kada iki 12 Sausio. Lengvas spasabas del suczedinima pinigu del Kaledu. Užpraszom visu pristoti.

Galite pristoti prie bile kokio zemiaus padetu Klubu:

5c. ant sanvaites atnesza $ 2.50 ir procenta.
10c. ant sanvaites atnesza 5.00 ir procenta.
25c. ant sanvaites atnesza 12.50 ir procenta.
50c. ant sanvaites atnesza 25.00 ir procenta.
$1 ant sanvaites atnesza 50.00 ir procenta.
$2 ant sanvaites atnesza 100.00 ir procenta.
$5 ant sanvaites atnesza 250.00 ir procenta.

Iszsiuncziame jumis Czeki in namus trys sanvaites priesz Kaledas.

THE UNION NATIONAL BANK MAHANOY CITY, PA. UNB

Laivakortes Vel Atpigo
In Hamburg ir Bremen $103.50
In Liepoju $110.00
InPiliava-Karaliaucziu $106.50
(War Tax $5.00)
Pinigu Siuntimas Kaledoms
Žemiausiu dienos kursu.
Pinigus Lietuvoje gauna laike 25 - 30 dienu.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave. Brooklyn, N.Y.

CHAS. S. PARMLEY
Real Estate Agent. — Notary Public.
Jeigu norite pirkti ar parduoti stubas, mes galime jumis tame patarnauti. Randavojame namus, kolektavojame randas ir teip toliaus.
238 W.Centre St. MahanoyCity

DR. J. A. TANANEWICZ
Gydytojas ir Chirurgas.
Gydo invairias ligas vyru ir moteru. Duoda patarimus sveikatos dalykuose per laiszkus. Adresas:
2020 137th Street,
Indiana Harbor, Ind.

UNION NATIONAL BANK MAHANOY CITY
Capitol Stock $125,000.00
Surplus & Profits $460,000.00
Mokame antra procenta ant sudėtu piningu. Procenta pridedam prie jusu piningu 1-ma diena Sausio ir Liepos menesuose, nepaisant ar atneszat parodyt knygute ar ne.
Mes norim kad ir jus turėtumet reikala su musu Banka nepaisant ar mažas ar didelis
Bankas adaras nuo 9 val. ryte lig 3 val. popiet, Subatomis 9 ryte lig 12 val.
H BALL, Prezidentas
F. J. NOONAN, Vice-Pres.
J. E. FERGUSON, Kasierius.

W. TRASKAUSKAS
LIETUVISZKAS GRABORIUS,
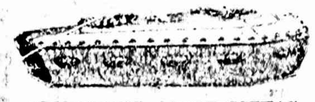
PIRMUTINIS LIETUVISZKAS GRABORIUS MAHANOY CITY, PA
Laidoja kunus numirusiu, Pasamdo automobilius, riginus ir vežimus del laidotuviu, krikszteniu, veseliju, pasažinejimo ir tt. Krausto daigtus ir tt
520 W. Centre St. Mahanoy City, Pa

Tvircziausia Lietuviszka BANKA
Didele kancija sudeta Valstijos Banko Departamento. Esiu po prieziura Valstijos, teip kad pinigai sudeti mano bankoje negali pražuti. Priimu piningus saugiam palaikimui. Siunczių piningus in visas dalis svieto, pagal dienos kursa. Parduodu laivakortes kompaniju nustatytams kainoms. Parupiau paszportus keliaujantiems in Lietuva. Viskas daroma teisingai, greitai ir pigiai. Raszykite apie kainas o gausite teisinga atsakima. Adresavokite:
V. Lapinskas
601 W. Mahanoy Ave.
Mahanoy City, Pa.

Kazis Reklaitis
Lietuviszkas Graborius
Laidoja numirelius pagal naujausia mada ir moksla. Turi pagelbininke motere. Prieinamos prekes.
516 W. SPRUCE ST.
Mahanoy City, Pa.
Bell Telefonas No. 149.

Daktaras Juozas J. Austra
LIETUVIS
Buvusis Daktaras Karismenejo.
GYDO VISOKIAS LIGAS
Priima ligonius lig 10 valanda ryte. 12 lig 2 popiet. 6 lig 9 vakare
Telefonas—Bell 859 R.
113 E. Coal St. Shenandoah

Visokiu zoboveliu vaikams ant Kaledu rasite musu sztore.
H. J. HEISER & CO.
27 E. Centre St. Mahanoy City, Pa.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
9 BROADWAY NEW YORK N.Y
TIESI KELIONE IN LIETUVA
PER PILIAVA
(Karaliaucziu prieplauka)
ARBA PER LIBAVA, HAMBURGA - EITKUNUS.
Sziuomi linksma mums praneszti kad mes pasidarbavom idant musu pasažieriai, o ypatingai Lietuviai, galėtu keliauti stacziai in Piliava-Lietuviai, važiuojanti in Piliava, aplenkia Lenku juosta (Koridora) ir privalo turėti tiktai lietuviszka pasporta; jokiu vizu ne reikia. Susineszimas su Piliava tai yra nauja szaka musu regulariszko susineszimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepojum, o del Lietuviu tai trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.
DIDELI DVIEJU SZRIUBU PACZTO LAIVAI ISZLAUKS
"ESTONIA" ... 11 Sausio | "ESTONIA" 22 Vasario
"LITUANIA" 1 Vasario | "LITUANIA" .. 15 Kovo
Tiesi nauji kelione tarpe Libau, Danzig, Halifax (Canada). Visi laivai turi puikius kambarius 3 klesos keleiviams. Kreipkites prie musu agentu jusu mieste.

VYRU LIGOS

Daktaras KOLER yra vienatinis tarpe Lietuviu daktaras Pittsburge. Jisai mokinosi Varszavoje, studijavo begije 32 metus invairias ligas vyru ir moteru, todel jas nuodugniai pažinsta. Gydo užsinuodinima kraujo ir silpnybes vyru, spuogus, niežejimus, ligas tinimo, invairias ligas paeinanczias nuo neczystumo kraujo. Atsiszaukite ypatiszkai, per laiszkus asz negydzu. Dr. Koler kalba Rusiszkai ir Lenkiszkai. Ofisos valandos nuo 9 ryte lig 5 vakare Nedeliomis 9 iki 2 popiet.
Dr. KOLER, 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Pirkite Kuknini Pecziu Dabar
Geriaus dabar pirkti negu velaus in rudeni. Turime dar didesni ir geresni pasirinkima negu kitados.
$77.50 Musu specialiszkas PERT GLOBE peczius, viduris 18 coliu didumo, puikei enamelavotas. Galima matyt musu sztoro lange.

Musu Real Apollo ir Canopy Fair peczei yra geriausi.
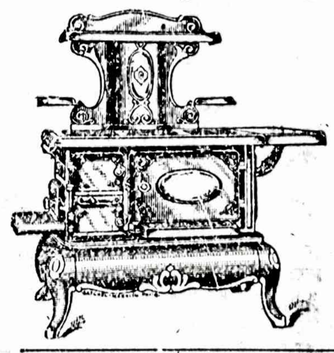
Musu didelis Modelis su 22 coliu didumo viduriu yra tai didžiausis enamelavotas kukninis peczius ka galima gaut, didele ugnine vieta. Labai tinkamas peczius del didelios sziminos. Dar syki sakome; pirkite pecziu dabar.

GUINAN'S
MAHANOY CITY, MT. CARMEL, SHENANDOAH.

Sztai Koki Prieteli Turite
Merchants Banking Trust Co. Banke
Yra tai pirmutine Banka Mahanoy City ka pradejo moket procenta ant sudėtu piningu.
Yra tai Banka in kuri ateinate, kada reikalaujate pagelbos kada perkate namus.
Yra tai Banka kuri pagelbsta jumis atmoketi skola per lengvas menesines mokestes arba teip tankei kaip jumis geriausia iszpuola mokėti.
Yra tai Banka kurios virszininkai yra juso tautiecziai ir pažinstami.
Yra tai Banka in kuri galite ateiti ant rodos arba informacijos, kada norite kur investyti piningus arba pirkti namus.
Yra tai Banka, kurioje jaucziates lyg save name.
Yra tai juso Banka.
Pasakykite savo draugams ir pažinstams kad dėtu savo piningus in Merchants Banking Trust Co. Banka. Szita Banka žino kaip jumis geriausia pagelbeti.
MERCHANTS BANKING TRUST CO.,
MAHANOY CITY, PA.
—DIREKTORIAI—
D. M. Graham, Pres. L. Eckert, Vice-Pres. D. F. Guinan, Treas.
J. H. Garrahan, Attorney W.F. Rynkewicz A. Danisewicz M. Gavula
P. C. Fenton T. G. Hornsby

DEC 27 1921

LAIKRASZCZIO "SAULES" KALEDU NUMERIS

KALEDOS.

ISZ visu metiniu szvencziu yra didžiause Kaledu Szvente. Ta Szvente buvo pranaszu apreikszta jog užgims Vieszp. Jezaus metuose nuo sutvierimo svieto 5199, nuo tvano 2957, nuo užgimimo Abraomo 2015, nuo Maižesziaus ir iszejimo Izraelitu isz Egipto žemes 1510, nuo patepimo Dovido ant karaliaus 1032, nuo uždejimo Rymo 752, keturesdeszimti antruose metuose vieszpatavimo Oktavijono Augusto, kad visa žeme ramei gyveno. Sunus Prieszamžinojo Dievo, noredamas laimingu atejimu paszvensti svieta, prasidejo isz Dvasios Szventos; kad pradejo devyni menesei nuo Jo prasidejimo, gime Betlijoje, Judejos mieste, isz Szvencziausios Marijos Panos. Niekados svietas ne turejo tokio ramumo, kaip tados buvo. Ciesorius Augustas, naudodamas isz to, liepe suraszyti visus gyventojus visos savo ciesorystes. Del suraszymo gyventoju Syrijos Palestynos ir Žydu Žemes buvo paskirtos Cyrynijus, kursai liepe rinkties in miestelius, del užraszymo pakaleniu isz kur kokia paejna. Ejo teipo-gi ir Juozapas nuo Galilejos isz Nazaretos miesto in Judeja ir Dovido miesta, kursai vadinas Betlejem, delto — kad buvo isz Dovydo namu ir gimines: idant stotis del užsiraszymo su Marija, savo moterimi. Kelione jiems užeme ketures dienas laiko, o kad buvo vargdieniai, keliavo pesti, o tas invyko žiemos laike. Atejo ant vietos, datire nemažo rupeszczio. Visos gaspados buvo užimtos susirinkusiu tada žmoniu del užsiraszymo, isz tos priežasties viskas pabrango, o Szvencziausia Pana ir Szventas Juozapas neturejo isz kur teip brangei užmoketi. Per ilga jieszkojima kokios nors gaspados, kurioje galetu Marija patalpinti, Juozapas atrado tiktai vieta kuteje (tvarte,) kuri buvo pastatyta už miesto, kur szventa gimdytojei inejo, czo-gi rado asilus ir jauczius patalpintus, isz Apveizdos Dievo, idant iszsipildytu pranaszyste Izajosziaus ir Habakuko rasziusius apie atejimo ant svieto Sunaus Dievo tarp tu gyvuliu. Pasiklausykim kaip apsako Szv. Bonaventuras Daktaras Serapickas apie atejima Iszganytojaus ant svieto, pagal apsireiszkima vienam dievobaimingam jo laikuose gyvenusiam zokoninkui: Atejo valanda pagimdymo Marijos, buvo tai vidurnakte isz Nedelios ant Panedelio. Užgime ubagysteje Iszganytojas, nes teip Tevui Dangiszkam pamego. Po užgimimo. V. Jezaus aniolai atidave garbe Jam, paskiaus nuejo ant lauko, kur piemenis gane gyvulius ir apreiszke Vieszpaties Užgimima. Gryždami danguosna, linksmas giesmes giedojo, atnesze džiaugsminga žymnia visoms palaimintoms Dvasioms. Visas Dangiszkas dvaras dekavojo Tevui Amžinajam už didžiause žmoniu giminei suteikta mielaszirdyste. Aniolai vienas po kito ženge ant žemes, atiduoti garbe naujei Užgimusiam ir Marijai Jo Motinai. Jog aniolai ženge isz Dangaus, atiduoti garbę V. Jezui, ta tiesa patvirtina žodžei Raszto Szvento: **O vel kad inveda pirmgimi ant apskritumo žemes, sako: o tegul jam klioniojas visi Aniolai Dievo.** (Žyd. I, 6.

Toliaus, prisiartino ir Piemenis; nes jie jaute prie gyvuliu vidurnaktije, ne toli už staineles, kurioje V. Jezus užgime, o sztai Aniolas stojos priesz anus ir toje valandoje apsiaute anus dangiszka aiszkybe. Už pirmo didelei persigando, bet kaip Aniolas tare jiems: "Ne bijokites, nes apreiszkiu jums didi džiaugsma, kursai del jusu ir del viso svieto atnesz dide laime. O tai užgime jums Betlejeme, kuri vadinate Dovydo miesta, Iszganytojas, Kristus Vieszpats, kursai žmoniu gimine atpirks, kursai yra Dievu tikru, ir kursai isz meiles žmoniu stojos žmogumi. Rasite Ji suvystyta vystyklose ir staineleje edžiose padeta. Tas tai yra ženklas, po kurio Ji pažysite ir pažysite apie teisinguma To, apie kuri jums apreiszkiu." Kaip tiktai isztare tuos žodžius o davese girdetis balsas ant kalno daugybes Aniolu, garbe atiduodancziu Dievui: Garbe ant auksztybes Dievui, o ant žemes ramybe žmonems gero noro. (Luk. II.)

Kada Aniolai pagryžo Dangosna nuo piemenu, tie-gi vienas kita ragino ejti in ta stebuklinga vieta Betlejem, apie kuria tos dangiszkos dvasios pranesze. Pasiskubino in miesta, o ateje in stainele ir ineje rado Marija, Juozapa ir Kudikeli padeta prakartyje edžiose. Juozapas prieme juos ka lipszniausiai. Marija prasze užtarimo Jezaus už anuos, Jisai toje valandoje pripilde juos Savo mylista, apdovanojo tikejimu, ir tokiu privalumu, jog po Marijos ir Juozapo, stojos jie pirmaiseis krikszczioniais, tarsi Apasztalais kuo tiktai užgimusio Sunaus Dievo. Budami staineleje atsiklaupe ir atidave nužeminta garbe, o iszeje isz ten apsakinejo ta garbinga paslapti Insikunyjimo Vieszpaties isz meiles del gimines žmoniu. Visi didei stebejos, kur tik ta linksma naujiena pateko.

Szvente užgimimo Sunaus Dievo buvo nuo pat pradžios bažnyczios už didžiause skaitoma. Pastiprinimu tos tiesos yra, kad pirmuosius krikszczionijos szimtmecziuose, visa Adventa, tai yra ciela menesi priesz užgimima V. Jezaus, gavejo, o gavejimas prasidedavo nuo Szv. Martino, tai yra nuo 11 dienos Lapkriczio. Ant iszreiszkimo didelio džiaugsmo tos szventes, laikos Miszios szventos tuojaus po 12 valandos nakti. Per visus metus yra tiktai toje dienoje daleista teip anksti Szv. Miszios laikyti ir yra dar del tos paczios priežasties laikomos toje dienoje trejos Miszios szventos vieno kunigo.

Nuo laiku Apasztalu diena 25 Gruodžio prasidejo skaitytis metine užgimimo Sunaus Dievo. Triju szventu Misziu toje dienoje atsilaikanczių invedimas paejna nuo Szv. Grigaliaus Popiežiaus laiku, apie 600 m. nes jisai savo pamokste ant užgimimo Sunaus Dievo ajszkei apie jas minejo.

Stainele, kurioje Sunus Dievo užgime, buvo didžioje guodoneje (paszenavoneje) prie krikszczioniu. Patis-gi pagonis turejo ja ypatingoje guodoneje, sakydami jog tai yra vieta, kur Dievas krikszczioniu užgimtas teikės. Kad Bažnyczia iszejo isz pagoniszko persekiojimo, palaiminta stainele paliko murais bažnyczios apsiausta, apdengta ta bažnyczeje sidabrinemis blekomis, sienos isz brangiausio murmuro, vidus tos staineles tapo iszpuosztas turtingiauseis apžadais. Senuose szimtmecziuose buvo keli kliosztorei iszmuryti, prie tos staineles apsigyveno Szv. Jerominas ir ten savo gyvenima pabaige.

Prakartis (edžes) kuriame ilsejo Iszganytojas svieto, parnesztas tapo in Ryma ir po szai dienai didelioje guodoneje yra. Vystyklus, kuriuose buvo V. Jezus suvystytas, tapo ka meldingiausiai užlaikomi. Dasiteko tie vystyklai in Caradrada, kur tyczionis iszbudavojo gražiause bažnycze, kurioje buvo sudeti iki laiku ciesoriaus Buduino II, kursai dovanojo Szv. Ludvikui, Francijos karaliui, tas vel patalpino savo koplicz̃ioje, paskirtoj del laidojimo karaliaus gimines.

IR ATEJO TRYS KARALIAI.

Apeiga krikszstynu atbuta paliko kutelej: Szventas Juozapas norejo pajieszkoti geresnia gaspada mieste, bet szventa Marija norejo czia pasilikti ir toje pat vietoje priymti tris karalius, kuriuos numane atkeliausiant.

Trys ne didi karaliai, isz kuriu vienas gyveno Persijoj, antras Arabijoj, treczias Saboj, buvo vyrai dori, iszmintingi, dievobaimingi ir mokinti. Skaitydami ne vien savo krasztо knygas bet ir žydu, numane ateisiant ant žemes didi karaliu. O atejus pasirodysiant nauja žvaigžde, kaipo-gi visi vienu kartu pamate ne per dilei augsztai ta žvaigžde, kuriai prisistebeje suprato, jau atejus žydu Messijosziu esant Dievu insikunyjusiu, delto tai ryžosi keliauti ir pasiklionioti. O jogiai pagal sena paproti niekas negalejo ejti prie karalians be dovanu, todel eme su savime auksa, myra ir kodyla, kožnas vaisius žemes savo.

Budami kelioneje, Vieszpacziui redant, susivažiavo kruvon, papasakojo vienas kitam gauta nuo Dievo apszvietima ir szirdingai jam padekavojo. Žvaigžde vede juos tiesiog in žydu žeme; kada buvo jau arti Jeruzolimos, žvaigžde pasislepe, o todel karaliai atvyke in miesta teiravos sakydami:

"Kur yra, kursai užgime karalius žydu? nes mes regejome jo žvaigžde ant užtekejimo saules ir atejome nusižeminti jam. O iszgirdes karalius Erodas nusigando ir visas Jeruzolimas su juom. Ir surinkes visus vyriausius kunigus ir mokintojus žmoniu, teiravos nuo ju, kur turejo Kristus užgimti. O anje tare jam: Betlejoje Judo, nes teip yra paraszyta per pranasza... Tada Erodas pavadines iszmintinguosius (karalius) labai klausinejo nuog ju apie laika, kuriame žvaigžde jiems pasirode ir siusdamas in Betleju tare: ejkite ir klauskite tikrai apie vaikeli; o kada rasite, duokite man žinia, idant ir asz atejes pasikloniocziau Jam. Kurie iszklause karaliaus ejo.

O szitai žvaigžde, kuria buvo regeje rytu szalyje ejo pirma ju, pakoliai atejusi apsistojo virszui, kur buvo vaikelis. O iszvyde žvaigžde, džiauges džiaugsmu labai dydžiu. Ir ineje in namus, rado vaikeli su Marija Motina jo ir parpuole garbe dave jam. (Mat. 2 3 — II.)

Karaliai pasiklonioje Vieszpacziui, atidave jam dovanas savo: auksa, myra ir kodyla. Auksa, kaipo karaliui, myra arba mosti, kaipo žmogui galinczіam numirti ir kodyla arba smilkala, kaipo Dievui. Nesgi Sunus Dievo buvo tikru Dievu, žmogum ir karalium.

Atidave tas dovanas, karaliai tuojaus ejo in miesta Betlejos, pasisamde sau gaspada, pavalge ir atsigule; nes po keliones norejo pasilseti. Jiems bemiegant pasirodes Aniuolas insake, idant nebegrižtu Jeruzolimon prie Erodo, bet kitu keliu keliautu in karalystes savo. Szie isz miego sukilo, pasikalbejo tarp saves, dar viena karta aplanke užgimusi kudikeli ir iszkeliavo in Arabija.

Linksmos Kuczios

Linksmu Kaledu

VELINAME visiems musu skaitytojams Amerike ir Lietuvoje, lai visus Dievas užlaiko sveikatoje ir prailgina juju gyvenima, apsaugoja nuo visokiu nelaimiu, ligu ir tolimesniu kruvinu kariu. Lai kožnas praleidžia sziais Linksmas Kaledas prigulincziai, be jokios rupestes ir visokiu nesmagumu. Dieve duok sulaukti kitas Szventes Kaledu ir kad kožnas turetu didesni giluki ir gera sveikata. — To velina

REDYSTE "SAULES"

SVEIKA BETLEJAUS ŽVAIGŽDE

Sveika Betlejaus Žvaigžde, pasauli szviesiause,
Sveika visu ramybe, žmonems maloniause;
Tu iszreiszki Atpirkeja,
Visu daiktu inkureja,
Jezu Kristu.

Sveika žmonijos szviesa, dangiszkos grožybes,
Sveika skaiszczioji jure nekaltos dorybes;
Tu apszvieti juk kiekviena,
Ar but nakti, ar tai diena,
Suramini.

Sveika stiprybe musu, viltis amžinoji,
Sveika teisybes pilna ir tiesa tikroji;
Tu Stiprybe tikinczioju,
Iszganimo norinczioju,
Amžinatvei. —J. V. Kovas.

Paskutiniai saules spinduliai skesdami už horizonto, lyg szilku, rausvi kaspinai skrydo per sniegu apklotus laukus ir blieske in vakarini Girdžiu namo langa. Sziauris pro namu kampus, pro pakrypusias tvoras, lyg ka nelaimingo apreikszdamas, gailiai vaitojo ir velesi in sauso sniego pusnis. Sniegas vejo neszamas skraide po ora ir tarszkino gyventoju langus. Mieste buvo tyku. Girdiene sijona pasikaiszius apie kakali begiojo ir tankiai pro pietini langa rudas, asztrias akis gatven mete. Jos szirdis kraujuose vire ir veidas pledmavo.

— Galas kur ji pasuktu! Tai duosiu, gal jis in treczia diena nekels. Tegu, tu man parsivilksi, nematytas gaivale! Ak, Tu Pone mano! Reikia perneszti druskos, o jis kur po gatve daužosi. O gal jau vel kur kaili.inkiszo? Jei jau szi syki kas su juom atsitiktu, tai bus jam devintines!

Girdienei bealsuojant, platus szeszelis pro langa praslinko ir už minutos smagiai pradejo duresna belstis. Jos szirdis lyg ir nuspejo, kokie czia svecziai. Drebanczia ranka ji atidare duris. Jos akysna stojosi tris figuros: du pollcistu ir mažas jos Zigmukas, ant kurio priesz minuta ji inirszo. Mažas Zigmas susitraukes, apsiaszarojes, purvinas, viena veido puse nuo skaudaus smugio pamelynavus, visas jis dreba. Motyna pamates, pradejo jis balsu verkti. O motyna apatine lupa kramto ir pati saves nebesuvaldo. Bet tai nedyvas. Gal ir kiekviena motyna panasziai elgtusi, jei kas savaite koki nors nemalonuma jos vaikas padarytu.

— Kur tave galas neszioja? Užmusziu! Ka padarei?!...

Motyna visu smarkumu paleido kieta kumszti in Zigmo veda. Nelaimingas ant policisto ranku parsviro. Kraujas isz noseliu pradejo verstis. Pusamžis policistas sulaike inirszusia moteri nuo tolesnio vaiko muszimo. Zigmo tik krutine kilnojosi ir giliai jis dusavo, nei žodžio motynai nesakydamas.

— Tavo sunus perstume žydelka ir su kitais vaikais surinko krepszi jos iszbirusiu baranku. Žydelka už savo nuostoli reikalauja triju rubliu. Vaikas nepilnu metu, turi už ji atsakyti, — paaiszkino policistas.

Girdiene juoda delna nubrauke nuo kaktos prakaita ir isz už juosmens isztraukus sznypsztuka atriszo ir padave reikalaujamus pinigus. Policistai savo keliu nuejo. Ji Zigmuka insitempe vidun ir medgali nusitverus pradejo muszti. Be jokios szirdgelos plake, plake, iki vaikas kvepavo. Ranka paskaudus, ant aslos vaikuti perkloszke ir pribego isz po kakalio isztraukti verdanczia mesa, kuri jau svilesiu buvo užsmardinus grinczia.

Zigmas vos, nevos atsisedo ant storo papuvusio suolo, kuris tesesi iszilgai grinczios. Dieve, kokis jis nelaimingas! Jo jauna krutine kilnojosi. Dvasios neatgauna. O kiek sopiu reikia jam neszti! Negana, kad žydai nusitvere savo "malone" vaika "czestavojo," bet dar ir motyna. Ar tai buvo verta lysti prie tos žydpalaikes baranku?... Bet skurdas... Smagurys...

Motyna dantis griežia ir vis labiau szelsta. Vaikutis dreba, kad neužeitu vela "pirtis."

— Ak, Tu Dieve! Kokia asz nelaiminga! Ir mirtis mane užmirszo... Del taves mane visas miestelis pradejo pirsztais badyti. Asz dirbu, "procevoju," o jis mano kruvina "procia" kaip siurbele siurbia... Tik praeita nedelia rubli del jo iszleidau, dabar vel tris, o rytoj gal deszimti! Ne! Jau asz netekau kantrybes. Aszaros iszede man akis. Užtenka. Ilgiau asz su tavim nesikvarszinsiu. Tu nematytas. Imk szi duonos szmota ir eik isz mano akiu! Eik kur tik tu nori... Bet žiurek, iki asz gyva, kad po mano akiu nepasipainiotum, nes... Eik, vilkis! — Iszemus isz skobnines duonos szmota mete ant Zigmo.

— Bet kur asz turiu eiti, mama? — lyg isz kito kambario pasigirdo duslus Zigmo žodžiai.

— Nors in pekla!

— Asz neturiu kur eiti. Niekas manes nepriglaus. Atleisk, mama, prižadu daugiau nieko blogo nebedaryti. Mama?

— Dar tu czia kalbesi! In spranda, in spranda. Vilkis! — muszdama iszmete Zigma pro duris.

— Sudiev, mama, gal daugiau jau neteks pasimatyti.... Bet asz taves neužmirsziu, — Zigmuko balsas isz už duriu vidun veržiasi, bet insiutus Girdiene jo negirdejo.

Dangus, lyg kauru, vienu debesiu aptrauktas, isz visu pusiu pilkas. Plati gatve sniegu pasipuoszusi. Gurgžda suszales sniegas paliecziamas mažu Zigmo pedu. Jis eina. Jo kojos tankiai susipina ir tik-tik susilaiko neparpuoles. Per jo sudaužyta ir purvina veida aszaros viena paskui kita rieda. Krutine kilnojasi ir szirdis lyg paukszteli, kuris pakliuva mirties rankosna, plaka. O protas klaidžioja nežinyste je. Priesz jo akis stovi sniego balta gatve, pilki debesiai ir miesto paniure murai.

Rodos piktu muru Zigmas klausia: "Kur man eiti? Kur man eiti? Ak, nelaime!"

Naktis. O szaltis — net tvoros piszka. Nera pas Zigma vilties pamatyti tekanczia saule ir pasidžiaugti jos motiniszkais spinduliais. Tiesiai priesz jo aszarotas akis stovi baisi szmekla, kuri milijonus veliu savo bedugniam sukuryje palaidoja.

Jis sudaužytas... Jo kunas stingsta ir szalsta. Jo kojos kas kartas tankiaus pinasi, o szirdies pulsas kas syk maželja. Mirties baisus dantys kyszo. Bet jis apie tai ir nemasto. Ir nieko nebijo, tarsi kokis galiunas. Jis tik trylikos metu vaikas. Tik trylikos. "Kur man eiti?" — tas baisus sakinys priesz Zigmo akis stovi ir jis tik ji viena mintyje kartoja.

Sutino jo kuno sumusztos dalys ir visas nuo szalczio sustingo. Kojos susipyne ir kniupszczias sniegan parpuole.

Dar szirdis plaka, bet jau kraujas pradeda apsistoti tekejes. Mirtis godžiai isžiuvusia ranka tiesia link jo. Mat, dar jos nepilnas skilvys. Ir ta jauna siela taikosi praryti. Ak, likimas!

* * *

Zigmas pajaute szilta priegloby tje beesas. Vargsze duonkepe griždama isz krautuves, iszvydo nekalta auka ir skausmo perverta szirdžia pasupe vaikuti po skara.

Vargais negalais duonkepe parsivilko Zigma in savo szilta bakuže.

Zigmas susziles ir samone atgaves pradejo dairytis, po keno malone jis dabar beesas. Pakele akutes in žemo kambario lubas ir savo szirdyje prakalbejo: "Jo maloneje mano likimas."

Duonkepe pasirupino del vargszo puoduka szilto kavos ir duonos. Zigmas gardžiai valge.

Jam bevalgant pradejo brekszti rytas. Duonkepe teiravosi isz kur ir keno Zigmukas yra. Bet veltui, Zigmukas nepasisake.

Zigmas pavalges padekavojo duonkepei už josios labdaringuma ir saulei tekant vel kelionen leidosi.

II.

Dviem menesiam praslinkus, sumanus Zigmukas perženge Rusijos rubežiu. Dasigavo in Mažaja Lietuva pas prusu lietuvius. Prusai vel žingeidus žmones. Kiekvenas Zigmo kaulija ir kaulija: "Isz kur tu czia atejai, isz kokio kraszto atpludai?" Vaikui reikia tureti sugebuma, kad duoti jiems tinkamus atsakymus. Bet visgi sziaip taip vadovavosi ir geresnes ateities jeszkojo.

Prusu lietuviai szirdingi žmones. Motiniszkai savo satautieti atjaute ir jo geroven kelia rode. Zigmas in tokias aplinkybes patekes, venge szunybiu... Teisingai tarnavo ir augo in vyra.

Savo sumanumu Zigmas iszprasze pasiturinczio Jono Auluczio, kad ji leistu lankyti mokykla. Už tai jis prisižadejo Aulucziui vakarais atidirbti ir prie to dar kuomet pabaigsias mokykla, su dideliu nuoszirdumu atlyginti. Aulutis mate Zigmo gabumus ir todel maloniai sutiko bei prisižadejo ji gelbeti.

Zigmas pabaige augsztaja mokykla. Bet vargszas, iki tai pasieke, turejo daug sunkaus vargo. Ne viena nakti tik tris valandas miegojo.

Pabaiges augsztaja mokykla, Zigmas dar tuomi neužsiganedino. Jis kovojo su gyvenimo aplinkybemis ir skyne geresni ateitin kelia. Žmones isz jo gabumu stebejosi ir kas kaip iszmanydamas jam pranaszavo gera ateiti. O Zigmas vis progresavo.

III.

Penkiolika metu praslinko po Zigmo iszkeliavimo isz savo gimtynes, Zigmas buvo placziai Mažojoj Lietuvoj žinomas, kaipo garsus daktaras ir mastytojas. Dabar jau jis buvo atsiteises visiems savo pagelbininkam ir taipgi susitaupes keleta szimteliu del tamsesnes ateities. Isztikro, jis butu dabar laimingas, jei jo sažine butu rami. Bet del sažines neramumo tikrai jis nerado savo gyvenime užsiganedijimo.

Kas diena jam prisimindavo gimtynes namelis ir anas vakaras, kuriame verkdamas isz jo iszkeliavo, bet dar daugiau jo siela žeide motyna. Jo gyvenimas aprupintas, bet jo gimdytojos? Juk ja jau žilos dienos aplanke ir gal jau nebepajiege žydu bilizna skalbti. Reikia ja pagelbos. Nors ana vakara ji pasake: "iki asz gyva, nepasisuk po mano akiu," bet tai tik umus moteres užsikarszcziavimas. Dabar jau ji kitka masto ir gailisi ano savo pasielgimo.

IV.

Kucziu vakaras. Szlapias sniegas gausiai drimba ir limpa prie mažu grinczios langu. Senyva moteris — Girdiene — sedžia viena prisiglaudus prie szilto kakalio. Per jos suvytusi, pageltusi veida rieda gallias dideles aszaros. Atsiminimai žeidžia jos szirdi: "Ak, jus brangus, brangus laikai, kur jus pasidejote?" — mintlja sau viena.

Ji gražiai atsimena viena Kucziu vakara, kuri jie vakarieniavo priesz dvideszimti metu atgal, kada dar gyvas tebebuvo jos brangus draugas-vyras ir kada priesz jos akis szaipesi septyniu ar asztuoniu metu mielas Zigmukas. Ji pamena ano vakaro visus žodžius ir ji mato gardžiais valgiais nukrauta skobni. Ji atsimena, kaip tada iszkilmingai buvo paminimas tas brangus kucziu vakaras. Bet jis jau dingo amžinon praeitin ir jau nebegrisz. Nebegrisz niekados!

Szi kucziu vakara tuszczias skobnis ir tik jos vienos vele tvankiam kambarelyje. Ja netik neramumas, bet ir baime ima. Lyg ko jeszkodama žvalgosi po kambari.

— Kas-žin, ar Zigmukas dar gyvas, ar jau kur palaidotas? Dieve Tu mano! Kad taip dar syki ji galecziau iszvysti. O kaip asz bucziau laiminga. Bucziau laimingesne už visa pasauli. Dangus man atsivertu ir nuo veido raukszles pranyktu. Bet veltui man apie ji svajoti. Veltui tai geisti, kas negalima. Gal jau jo ir kauleliai in dulkes pavirte... Prakeikiu ta diena, kurioje tokiam žiauruman dasileidau! Prakeikiu!...

Girdienei taip bemastant, knžkas iszleto prie duriu susibelde. Ja sziurpulys perpyle ir kokia tai baisi mintis galvon atejo. Bet susidrutinusi priejo ji prie duriu ir drasiai užklause:

— Kas czia?

— Sveczias, — isz už duriu pasigirdo nepažinstamas balsas.

— Koks sveczias?

— Sveczias isz tolimos keliones. Meldžiu leisti.

— Nepažinstu. Neleisiu.

— Buk rami, asz esmiu geras žmogus.

— Nors auksinis, bet vistiek neleisiu, nes viena esmiu.

— Nieko blogo nemastyk. Asz turiu dideli reikala prie Tamistos.

— Tai kas tokis Tamista esi?

— Asz esmiu pervykes isz Amerikos ir dideles dovanas nuo jusu brolio parvežiau. Meldžiu leisti.

Tuos žodžius Girdiene iszgirdus, rodos deszimts metu jaunesne pasidare ir tuom laiku jai nuslinko anos skaudžios mintys ir ji atsimine savo brangu broli, kuri jau buvo pamirszusi. Ji veikiai atsklende medini auriu sklasti ir insileido jauna, augszta ir puiku vyra.

Sveczias prisedo kede. Kelis sykius permete akis per visa grinczia. Jo szirdi atsiminimu skausmas suspaude, kad jis net žodžio isztarti negalejo. Girdiene gerai pastebejo sveczio permaina ir koki nusiminima, bet ji nesuprato, kame dalykas.

— Kaipgi mano brolis gyvena? Pajuodelis, iszvažiavo ir dingo. Nei vienos gromateles neatrasze. Bet visgi, mat dar neužmirszo... — nedrasiai kalbejo Girdiene.

— Jis dabar gražiai gyvena.

— Ženotas?

—Suprantama.

— Gerai uždirba?

— Po tris ir puse dolerio in diena. Sztai jums dovana nuo jo.

— Sveczias iszemes isz valyzos padave szilku skara.

— Labai aciu.

— Ir va, dar deszimti rubliu.

— Ir deszimti rubliu?! Dieve, duok jam sveikata.

— Tik viena czia gyveni? —užklause sveczias.

— Taip, tik viena.

— Ar ne nyku vienai?

— Ka padarysi.

— Daugiaus szeimynos neturi ir neturejai?

— Turejau. Bet Dievo ranka ja ateme, o mane aszaroso paplukde. Mat, pone, ir akiu netekau.

— Liudna girdeti.

— Vyra už kokia ten knygele juodaszimeziai nakti in panczius surakino ir iszsiveže. Nuo to laiko ir po sziai dienai jo negirdeti. Gyvas ar mires — tik aniolas sargas težino. Jis mane paliko su sunum Zigmuku, septyniu metu. Abudu per szeszis metus skurdova. Belizna skalbdama kiek uždirbdavau, tai isz to ir gyvenova. Bet vaikas tokis pasileides buvo. Negaliu apsakyti, kiek visokiu szunybiu pridare. Karta, kantrybes netekus, iszmecziau laukan ir pasakiau: "kur nori, ten eik isz mano akiu." Jis, nabagelis, taip ir padare... Iszejo ir iszejo. Turbut kur nusižude... Asz nuo to laiko pradejau vysti, džiuti, kaip gele rudens sulaukus. Ak, Tu Dieve! Kad nors žinocziau, kas su juomi atsitiko... Duok Dieve jam dangu.

— Taip. Liudna Tamistos gyvenimo istorija. Bet sunus gal dar kai kur tebera gyvas,— pradejo sveczias.

— Kaip priežodis sako: "gyvas žmogus nepražusi." Taip ir Zigmas gal tarp gern žmoniu prisiglaude ir užaugo ir gal dar kaip kada sugrisz motyna atlankyti.

— Kad taip Vieszpats duotu, dar karta man ji pamatyti. Bet...

— Sveczias nuleido galva. Per jo veda, kaip žirniai aszaros pradejo redeti ir jis skausmo suremtas, puole priesz Girdiene ant keliu. Girdienes veidas iszbalo, kaž ka ji tuo syk pamane.

— Atleisk man, bangi gimdytoja!... Asz taves neklausiaus... Asz tavo sunus, Zigmas Girdys. Atleisk man, mama!....

— Mano sunus! Ar dangus tave atsiunte... O, brangusis!...

Jiedu susikabino, susiliejo in viena figura ir ilgai abudu tylejo.

Užvalandos vel abudu susedo. Girdiene verdanczio mis akimis jin žiuredama, prabilo:

— Bet tu sakei, kad esi svetys isz Amerikos ir skara man nuo brolio parvežei...

— Ir už tai man atleisz. Neturejau daugiau ka sakyti... Asz isz Mažosios Lietuvos atvykau ir ta dovana mano paties yra pirkta.

— Tu nematei mano brolio?

— Užmirszkime ji. Sziandie Kuczios, — kitokiu tonu prabilo Zigmas.

— Taip, Kuczios, bet asz nieko neturiu.

— Visi mini Kuczias, ir mes turime pamineti. Pasilik ant valandeles, mama, o asz begsiu in miesta szi-ta parneszti. Da nevelus laikas. Tik-ka asztuonios pasibaige.

Zigmas iszejo krautuven.

* * *

Buvo puse deszimts. Zigmas su motyna sedejo prie valgiais apkrauto skobnio. Zigmas veikiai pasirupino Kucziu valgiu, nors buvo netokie, kaip kad namie pagaminti, bet vis buvo geras Kucziu paminejimas.

Kuczias vakarianjant, Zigmas pasakojo motynai savo pergventas dienas, nuo pat ano vakaro, kada motyna ji iszmete.

Girdiene klausesi ir dažnai kartojo:

— Isz aszaru in laime, isz aszaru in laime.

— Isz aszaru in laime.

GUDRUMAS UŽSIMOKA.

Skripkabudžio klebonas dažnai megdavo szposelius su elgetoms pakresti, o truputi buvo ir szykszt us, nes nedaug ka elgetos nuo jo pelnydavo; budavo kad susitikes elgeta praszo koki skatika, tai jis atsako kad piningine masznele pametes.

Isz tokiu tankiu atsisakymu ir elgetos iszsigudrino.

Karta, visiems gerai žinomas aplinkinej elgeta, Pampalas, sumane tam atsisakymui kitokiu budu pasinaudoti.

Susitinka syki klebona, jau nepraszo skatiku, ale klausia jo:

— Gerbemasai Kleboneli, ar jums nepasitaike pamesti masznele su pinigais?

Klebonas tuom kart neatkreipe domos, tik griebe už kiszeniu cziupineti ir linksmai atsake:

— Ne, prieteliau, nepameeziau, turiu ja. — Na, tai, nors karta gausiu skatiku, — džiaugsmingai elgeta suszuko.

Nusiszypsojes klebonas, dave kelis skatikus.

Pasikalbejimas paukszcziu apie savo gaspadorius.

Žaisis: — Ar žinai kurkinai kad mano gaspadoris moka nuduot puikei balsus visu žveriu?

Kurkinas: - Tai nieko, mano gaspadoris teip puikei galejo nuduot giedala gaidžio, jog kaip užgiedodavo, tai tuojaus saule užtekejo.

Apsakimas Seno Kareivio.

GIMIAU Plocko gubernijoj, ten kur vadina visi aklais Mozurais. Tegul sau svietas kalba kaip nori, nes del manes gimtines szalis buvo mielli; ne tiktai szalis, nes upelelei, girios ir akmenelei, ant kuriu budamas jaunu ne viena karta sedejau. Paliksiu ta viska o grisziu prie savo apsakimo.

Tevelis mano numire, palikes mane jaunu, mano yarginga motinele turejo sunkei dirbt, idant mane ir save iszmaityt ir szeip teip apdengt. Oj maczian, kas tai yra naszles gyvenimas. Norint buvau mažu vaiku, bet supratau ir macziau skriauda mano motineles padarytą, ant ko asz ne galejau žiuret ir ne viena karta norejau tuosius skriaudikus nukorot.

Teip praejo pirmi metai mano kudikystos. Daug nukenczian, meldžiausi ir verkiau, o ir klastas žmonim varinejau; stumde ir musze mane svetimi o ir locna motina nesigailejo kumszcziu kol ne sukakau 12 metu. Tada motina mate, jog jau galiu ant saves duona uždirbt ir atidave mane pas viena kaimuocziu, vardu Mikola, kiauliu ganyt. Buvo tai žmogus doraus gyvenimo, nes labai piktas, ba ne viena karta man kaili ižbubino, nes vis teisingai, tai pats ir szendien pripažinau.

Mano gaspadorei turejo ne maža pulkeli vaiku, sunu ir dukteru, nes visi iszmire, ir tiktai pasiliko viena mergaite Alena, už mane 4 metus jaunesne. Augome sykiu, tiktai jiji augo lepinta ir cziucziuota, o asz kaip vabalelis ant pievos. Nuo mažumes megau žiuret ant Alenos, nes vyreli mano, ir buvo ant ko žiuret, ba ka buvo patoga, tai patoga. Aplinkineje ne buvo panaszios jiai. O ka? Ar man vargszui mislyt apie turtingo kaimuocziaus duktere, kad kada gaut už paczia. Akias sotinau ir seile rijau, tas buvo del manes viskuom. Velinau Alenai viso gero ir meginau sau isz galvos ta meile iszmuszt.

Ne tiktai asz, nes ir visi kiti bernukai isz kaimo, kaip bites apie grincze Alenos tupinejo ir dusavo. Senas Mkiola nesiskubino duktere iszleist, tai ir ne labai mego, jog goveda valkinu apsiaubinejo grincze, nes kaip sake: - Da turiu gana laiko ir tada iszleisiu, kaip atsitaikins tikrai geras vaikinas. Ir Alena iszaugszto žiurejo ant vaikinu ir ne apie viena ne mislino.

Asz tai temindamas, mislinau sau: O ka, vaikine gal po kvarabu mergina manije insimylejo? Nes asz ne kvailas turet vilti tame.

Žmonis, kaip žmonis: pradejo kalbet, buk Alena laike jomarko, susipažino su kokiu tai Jonu, turtingo ukininko sunum ir jog vienas antram patiko. Asz tikejau ir ne tikejau, ba žmonis daug pritauzija. Nes tuom kart žmonis turejo teisybe, ba ne trukus sztai ir Jonas pasirode. Senas Mikola prieme jin svetingai, apžvelginedamas akyvai, rodos norejo permatyt perdem in giluma duszios. Motina, ne žinau del ko, turejo aszaras akyse. Alena norint džiaugesi, vienok ir buvo nuliudus.

Jonas pradejo tankiau atsilankinet ir macziau, jog vienas už antro buvo gyvaste atidaves...

Ant galo senis dasekes, jog Jonas yra geras vaikinas, prižadejo Alena už pacze, o asz su pusiauverksmu laukiau kada duos ant užsaku. Nes ne visada tas stojasi kaip žmogus misllna. Teip ir czia tas stojosi; ba kada Alena su Jonu džiaugesi, tai pasikelinejo juodas buris. Užstojo kare: Jonas turejo nora su kitais traukt, nes jam buvo gaila Alenos ir nežinojo ka pradet. Sarmata jam buvo likt namie, ir gailejosi palikt Alena.

Oj vyreli pamenu labai gerai, kaip mes sueja in pulkeli traukeme isz kaimo, tai Jonelis iszrode baltas kaip drobe. Drebejo kaip lapelis ir norint žiurejo, tai nieko per aszaras ne mate. Asz tame laike ir dirstelejau in szali grinczios ir macziau, kaip Alena raudojo ir aszaras su žiurstu szluoste. Na ka? U-gi ir man baisei graudu pasidare ant szirdies, jog net apatine lupa pradejo timpset. Na ir asz ne isz kelmo iszpirtas - ir asz ne esu boba tiktai vyriszko sztamo sutverimas.

Czion ne kalbesiu kaip ant kares buvo, tegul tas mano pometije pasilieka o ir sau pertą apsakima ne noriu panaujinet žaidulius szirdies. Tiktai pasakysu tai, jog laike vienos musztines kada užstauge armotos ir ant musu szvadrono artinosi sukuris. Jonas laike užsiemimo vaiske rodos buvo užmirszes apie Alena ir budamas narsum ir drasum vyru, visur in musztine buvo pirmutiniu.

Tame pamates mane, pristartino ir tare:

— Baltrau, niekai sziadien diena, man teip ne gerai ant szirdies... gal tos sesukes (kulkos) ka pro ausis lekdamos gieda saldžei, tai ramuma atima...

Da ne pabaige tu žodžiu, kad szitai puola priesz mudu kartoczius, subirzge, o paskui kaip migla pasikele... Kada asz atsikvotejau, gulejau ant žemes, mestas dideliu drutumu, arklis nuo manes toliaus gulejo; meginau atsikelt, nes jaucziau, jog turiu sutriuszkinta koja. Tuoj szale manes gulejo Jonas, turejo kraujeis pasriuvusi veida, ne krutejo suvis. Teip asz paszaukiau: Jonuti, broleli, atsikvotek, dirstelek norint karta ant manes. Jonas atidare akis, nes labai sunkei, ba jau smertis užteminejo, norejo kalbet, nes matomai negalejo; pakele ranka, parode in tevynes szali, atsiduso sunkei ir Dievui dusze atidave! Asz isz gailesties apkvaitau. Kada atsikvotejau, radausi gydyneja, o lovose buvo girdeti vaitojimai pažeistu ir kriokimai mirsztancziu.

KALEDU RYTAS

Buvo kelios dienos po karei, lavonai buvo palaidoti. Koja mano nesidave sutvert, turejo nupjaut. O kiek asz nukenczian sopulio, kiek iszlaikiau vargo, tai tiktai paczian Dievui žinoma! Kada jau man buvo biskuti geriau ir pritaise man medine koja, iszsivilkau isz gydynes, ba troszkau gautis in kaima, kad prie sveikaus oro atgaut kiek pajiegu. Gavau priglauda pas viena ukininka kuris man ne pavydejo szmotelio duonos; asz kiek galedamas dirbau, kad užsimoket už priglauda. In koki laika pradejau labai nerimaut in savo gimtines kaimo ir nuolatos man ant mislies buvo numirus motinele ir grincze Mikolaus. Na ir leidaus su medine koje ir dviem kriukes. Apveizda Dievo mane ne apleido, ba kaipo ant koliekaus žalnierio kožnas susimylejo ir szaukszto viralo nesigailejo, už ka tegul Dievas milaszirdingom szirdim laimina!

Teip eidamas pribuvau in musu kaima; ne ejau tuojaus pas Mikola, ne drisau, tiktai pas žmonis klausinejau ir dažinojau, jog Mikola bus metas kaip numire. Motina tuom laik paemus savo broliuna pas save, gaspadoriavo, o apie Alena ne drisau klaust, gaila man buvo nebageles ir szirdis smutka prijaute. Vossin trecze diena nusidaviau pas josios Motina, su duktere sedejo grinczioje, Mikoliene verke, Alena ka toki siuvo. Kada inejau, dirstelejo motina su duktere ir kliktelejo ne savu balsu, asz tuojaus motinai mecziausi in kojas o ir jiji mane su aszaroms pasveikino. Nes Alena buvo kaip nebile, akis in mane pastate, rodos klause: o jis kur!

O Dievuleli! Dievuleli! kaip iszrode ta mergna!... panaszi in szeszeli; akis tiktai žiba ir in mane buvo insmeigtos. Da eidamas in savo kaima mislinau kaip pradet kalbet jaigu pasimatysiu su Alena, czia vyreli apie viska užmirszau.

Vos isztariau mikeziodamas: Alena jis gyvas... liepe tave pasveikint, da likos tenais, ba serga, guli gydinyczioja. Alena laukinei nusijuoke ir tare:

— Dekui tau Balfrau už tavo melagysta, to ne reikalaujo; asz macziau Jona, kaip su kitais likos didelioje duobeja pakastas. Ar nuo negyvu atneszi pasveikinima? Tankei nueidavau pas Mikoliene, nes apie Jona ne kalbejom. Apie szi ir ta kalbejome su Mikoliene, nes Alena kožna karta tilejo.

Karta atejau pas jodvi vakare ant pasikalbejimo, ba diena buvau užimtas darbu. Alena mane linksmai pasveikino:

— Sveikas drutas Baltrau, labai troszkau tave pamatyt.

Nusidyvijau isz jos linksmumo, dirstelejau jiai staczei in akis, jiji nusiszypsojo.

— Tai tau dyvai jog asz linksma, o žinai del ko? Szitai szianakt macziau mano Jonuka: stovejo už lango laukia ant balto arklio ir nuolatos mojo in mane...jis manes lauke kone bus metas, szianakt atjojo, reike rengtis.

Motina man su aszaroms apsake, jog sziadien buvo prie spaviednes ir ant smert rengesi. Gailestis mane apeme ir iszejau laukan, o Alena mane pavijo, padave man ranka ir tare:

— Bukie sveikas geras Baltreli, ne užmirszk apie mano motinele, mélskis už mane ir Joneli.

Ant rytojaus anksti nuejau pas Mikoliene ir ka paregejau? Szitai radau verkente graudžei motina, o duktere paszarvota. Szitai Alena nuejo pas savo jauniki prie kurio labai ilgai liudejo.

In meta persikele in kita gyvenima ir Mikoliene, ba ne galejo rimt likus viena ant svieto.

Sziadien viskas nuejo in užmirsza, tiktai mano szirdyje tas pasiliko ant ilgai.

TEVYNES RAUDA.

Ak! girdek užima
Girioj ažuolu,
Lyg tevu szaukima
Isz mirties kapu!

Ak! tai dar atskamba
Isz senu laiku,
Kaip verksminga truba
Musu probocziu:

"Eikszte, sunu mano,
Ginkit su kardu
Žeme bocziu savo,
Atpirkta krauju!"

Ak! girdek ta užima
Senu ažuolu;
Tai patirsi rauda
Bocziu szaukiancziu!

Broliai, broliai dirbkim,
Dabar laiks yra;
Prakaito neskusim —
Lietuva gyva!

Bocziu nepaminkim,
Musu karžygius;
Bet juos apsaugokim,
Žemej gulinczius! —

M. Lemkis.

Del Musu Vaiku.

Raszo Dede Kovas.

GERAS PIEMUO SAVO AVELIU NEAPLEIDŽIA.

Atsitiko tai sekmadienyje, Luksziu bažnytkiemyje.

Nepertoli, nuo bažnyczios, ant dvaro lauko, gane avininkas didi buri aviu. Tame laike, kuomet žmones suejo in bažnyczia ant pamaldu, avys jau visos buvo aprimusios, szviežios žoles prisiedusios atrajojo, o kitos po medžiu pavesiu gulejo.

Avininkas pamego nueiti in bažnyczia ant pamaldu, pasitikedamas kad jo avutes aprimusos, isz czion niekur nepaskilnys eitie.

Palikes avis ir nuejo in bažnyczia.

Kaip sykis, atsitiko, vos tik inženge in bažnyczia, tuom kart kunigas pradejo Evangelija, skaityti, kad: — "Geras piemuo savo aveliu neapleidžia." — Avininkas iszgirdes tuos žodžius, jautesi lyg užgautu, nerimojo; jam avys vienos paliktos rupejo ir pabaigus Evangelija skaityti, iszsiskubino pas savo avis.

Ant laimes, paspejo pributi, jei bent tik kiek veliau, gal but su liudnumu užsibaige. Mat dvaro isztvirkeliai "pisoreliai" po giria medžiojo, vesdamiesi szunu gaujas, kurie buvo iszbege in palaukia, o avys szunis matydamos didžiai nusigande kas-žin kur butu iszsiblaszke.

Avininkas suprates Dievo pagelba, tame jo atsitikime, puole ant keliu lengdamas galva linkni bažnyteles, ir padekojo už Jo malones.

❖ ❖ ❖

JAUNYSTE.

Jaunyste, tai yra panaszi in vasara:

Nes jei vasara javus, daržoves ir vaisius nerinksi, tai žiemai atejus, neturesi ka valgyti.

Taip pat ir jaunyste.

Jei jaunu budamas, tinginiausi, nedirbsi ir ateicziai nesusitaupysi, pasenes turesi elgetauti, vargti ir pas kitus praszytis prieglaudos ir paramos.

Tukstanti kartu tas laimingesnis, kuris kitiems gali duoti irjuos paremti, negu tas, kuris tur pas kitus melsti paramos ir suszelpimo.

Jaunyste, tai dienos darbo, o senatve, tai laikas atsilsio.

❖ ❖ ❖

NAUJOS PASTABOS.

Žmogus kiekvienas, yra gražiausias ant žemes Dievo sutverimas — jei tik jis pats nepavirsta in gyvuli.

Netikeliai in nieka, taip pat labai indomauja tikybos dalykais, bet su tikslu, kad juos panaikinti.

Kiekvienas tur but atsargus, jei susieina su kuom kalbeti, nes nera permatoma kokia draugo szirdis yra.

Protingas žmogus, susitikes drauga, perleidžia ji savo minties akimis nuo galvos iki koju — o paskui atsargiai kalba.

Protinga moteris arba mergina viesznose susirinkimuose, niekada nekalba apie kitas, tarsi ju nei nepažysta, — tik žiopleles ir savymyles pirma kitas, negu save atranda.

KAIP ATSINESZI MERGINOS IN VAIKINUS.

Jei esi iszmintinga ir dora — visi vaikinai tavimi džiaugsis ir pateikauja.

Jei esi maloni, ne pikta, — vaikinai megsta su tavim pakalbeti ir pajuokauti.

Jei esi nepuiki, nesididžiuoji isz savo ypatybiu — visi tave myli ir džiaugiasi.

Jei esi darbszti, ypacz užvaduodama savo mama namines liuobose — visi aplinkiniai tavim gerisi ir tave giria.

Jei esi turtinga, o isz to putiesi, — tad tave paskaito kvaila.

Jei esi tingine, o ypacz jei tingi mamai padeti prie naminiu darbu, — vaikinai mato tave busiant netikusia motere.

Jei megsti puoszties, o trioba tingi apvalyti, — vaikinai apie tavo szvaruma abejoja.

Jei esi gailestinga ant vargdieniu ir naszlaicziu, — visi tave kai žemczuga brangina.

Jei nusileidi ir gerbi savo mama ir teva, — tikrai tave visi augszcziausioj dorybej mato.

Jei esi dievota, — visi aiszkiai mato, kad busi isztikima savo mylimamjam.

❖ ❖ ❖

SAULE.

Tula vakara, temstant, darbszti neturtinga ukininke grižo su vaikeliais kaiman isz darbo laukuose. Jiems besiartinant prie trobos, staiga pasirode žibanti lempa ant stalo.

"Kas ten yra?" suszuko nustebes Jurgutis; "musu troba tuszczia: tai kas-gi užžiebe lempa?"

"Asz manau kad tevelis tai padare," tare Magdute, "nes jis turbut sugrižo isz miesto mums laukuose bedirbant."

Vaikeliai inbego triobon ir rado savo tevuli.

Sekanti ryta Jurgutis ir Magdute gelbejo teveliui ir mamutei grebti sziena. Saule spindete spindejo, ir vaikeliai buvo labai linksmam upe.

"Na, vaikeliai," tare mamute: vakar atminete, kad tai tevulis užžiebe lempa trioboje; ar jus man galite pasakyti kas užžiebe sztai ana saulute, kuri dabar spindi danguose?"

"Taip!" tare Magdute; "tai muns brangus Dievulis ja užžiebe. Nes jei mažiausia lempute negali pati užsižiebti, tai ir saule pati neužsižiebe. Devulis jai suteike szviesa."

"Tai tiesa," tare Jurgutis. "Dievulis sutvere visus daiktus. Saulute, menulis, žvaigždutes, žolele, geles ir medeliai, ir visa ka tik aplink musu matome, tai yra Jo ranku darbas."

"Derlingoji žemele, žvaigždetas dangus'
Apreiszk' Dievo gale ir meile del mus.'

* Indijosia yra 318,132,537 gyventoju. Kaip yra dydeliu sklypu Indije, parodo, jog ant kožno 100 gyventoju ant svieto, 18 gyvena Indijosia.

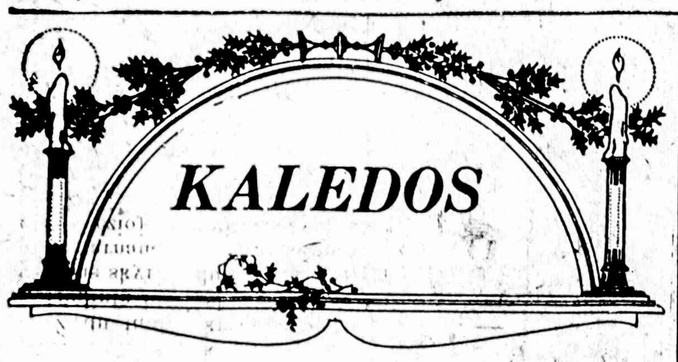

Dievo Sunus, tapes žmogum, iszmokino mus tu tiesu, in kurias reikia tikeli, ir tu insakymu, kuriuos reikia pildyti darbais. Bet jisai neskyre szvencziu didiems atsitikimams mineti, nei Jo paties gyvenimo sukaktuviu neinvede. Žmones szvenczia Kaledas neturedami aiszkaus insakymo isz Dievo, bet szvenczia visi krikszczionys del to, kad ir be insakymo visu szirdys, myledamos V. Jezu, nori pamineti Jo gimimo sukaktuves.

Inproczio szvesti Kaledas nebuvo pirmais trimis szimtais metu po Kristui. Tais laikais krikszczionys gyveno tarp Rymo ir Grekijos stabmeldžiu. Stabmeldžiai ir senoves buvo inprate szvesti savo pramanytuju dievu gimimo dienas. Gruodžio menesyje stabmeldžiai ypacz szvesdavo saules gimimo diena. Mat saule nuo vidurvasario vis trumpina savo szviesa kasdien, tik Gruodžio pabaigoje liaujasi ta dariusi ir pradeda ilgyti. Ta saules permaina stabmeldžiai vadindavo Napergalimojo Gimimu.

Krikszczionys bjauredavosi stabmeldžiu inprocziais ir nenoredavo juose dalyvauti. Del to krikszczionys ir V. Jezaus gimimo sukaktuves neszvesdavo per tris szimtus metu su virszum.

Ketvirtame szimte metu krikszczionija užvalde pasauli. Tada jau nebuvo pavojaus stabmeldiszkai iszrodyti, arba stabmeldija užsikresti. Paczios stabmeldžiu szventes arba sumažejo arba visai isznyko. Bet dar truko kelios deszimtys metu iki kol krikszczionys pradejo szvesti. V. Jezaus užgimimo sukaktuves.

Buvo gana stambiu kliucziu tai szventei investi. Evangelijose buvo pamineta, kad V. Jezus gime penkioliktais Tiberijaus Ciecoriavimo metais, bet nebuvo pasakyta nei kokiame menesyje nei kokia diena. Jeruzolimos vyskupas szventasis Kirilius rasze popiežiui Juliui Pirmajam klausdamas kokia diena reikia V. Jezaus užgimima szvesti ir patardamas Szventajam Tevui pažiureti in žmoniu saraszus padarytus Betlejuje nugabentus Ryman. Szventam vyskupui neparejo in galva, kad Rymo valdininkai stabmeldžiai V. Jezaus gimimu nesirupindami nelaike nei smulkiu Betlejaus užraszu, o padare isz ju isztrauktas kiek buvo ir kokiu žmoniu užraszyta, pasilaike vien tas sutrauktas, panaikindami vardu ir pavardžiu lapus.

Jonas isz Nikiu raszo, kad Julius I atsakes Szv. Kiriliui ir liepes V. Jezaus užgimimo diena szvesti Gruodžio 25 d. Nikiu Jonui rodesi, kad szv. Julius I buvo skaites tuos Rymo valdininku užraszus, bet mes abejojame. V. Jezaus užgimimo diena tapo sužinota veikiausiai szitokiu budu.

Žydu tautos kunigija buvo padalinta in 24 skyrius. Kiekvienas skyrius dukart kas metai tarnaudavo Jeruzolimos bažnyczioje per viena savaite. Zacharijas szv. Jono Krikszytojo tevas buvo isz gimines Abia. Ta kunigu gimine priklause prie asztuntojo skyriaus. Taip tvirtina Žydu užraszai. Asztuntajai giminei rudeninis tarnavimas bažnyczioje 748 metas nuo Rymo miesto inkurimo atsiejo 9 d. Spalio menesyje. Szesziais menesiais po to angelas Gabrielius apeiszke Marijai V. Jezaus užmima. Tai turejo buti Kovo menuo. V. Jezaus užgimimas invyko 9 menesiais po apreiszkimo, t. y. Gruodžio menesyje.

Sunkiau susekti delko tapo parinkta dvideszimt penktoji diena Kaledoms. Kai-kurie rasztininkai sako, kad Dievas stebuklingai padares, idant visi be susikalbejimo sutartu ta pacza diena szvesti Iszganytojo užgimimo szvente. Nebutu Dievas dares to stebuklo, jei diena nebutu buvusi teisingai pataikyta. Bet mums iszrodo, kad stebuklo czia nebuvo visai. Popiežiu autoritetas nutiese Velyku szventimo taisykles; popiežiu autoritetas padare, kad ir Kaledas visi eme szvesti Gruodžio 25 d.

Kaledu szventes reikszmo yra pamineti ta stebetina Dievo malone, kad Sunu atsiunte užgimti ant žemes. Nesvarbu kokioje dienoje daromas tas atminimas, bet svarbu, kad žmones atmintu Dievo geruma.

Visi trys V. Dievo Asmenys buvo perteke danguje visokios laimes. Nei vargas nei rupestis nei mažiausias szeszelis negalejo drumsti ju linksmybes. Bet Dievas mate žmones nelaimeje, in kuria jie patys savo liuosu noru inkliuvo. Savo noru ir jiegomis žmones isz tos nelaimes negalejo iszsigelbeti, delto Dievo Sunus tapo žmogum, kad juos iszgelbetu.

Budami nuodemese ir vergaudami piktajai dvasiai žmones savo kentejimus dauginosi besiaugsztindami vieni už kitus, nes isz to kildavo kovos ir karai tarp ju. Godulyste taipgi prisidedavo prie vargu padauginimo, nes del turto žudydavosi vieni kitus. Kuno geidulių nevaldymas ligomis buvo žmoniu vargu daugintojas.

Dievo Sunus užgimdamas žmogumi parode visiems, kad reikia ir galima apsieiti be tu triju daiktu, kuriu sugedusioji prigimtis labai trokszta. Jis užgime visai negarbingoje vietoje, net ne žmoniu gyvenime tik gyvuoliu tvartelyje. Priesz pat užgimsiant žmones jo motina buvo atstume nuo savo duriu keletoje namu.

Jis užgime isz neturtingos szeimynos ir užgimes nei lopszio nerado prirengto. Nei didžiausio vargdienio vaikams užgimimo dienoje nebuva taip sunku. Jam nebuvo nei lovos; reikejo pasitenkinti gyvuoliu edžiomis.

Apie lepumus nebuvo kalbos. Palestinoje žiemos neszaltos, bet Gruodžio menesyje buva szalti ir sziurpus lytus. Kristus gime lytu metu, nes tik del to Marija ir jeszkojo prieglaudos tvartelyje, kad buvo szaltu lytu laikas.

Savo užgimimu Iszganytojas pamokino mus pamažinti vargu daugybe patardamas netrokszti garbes, turtu ir lepumu.

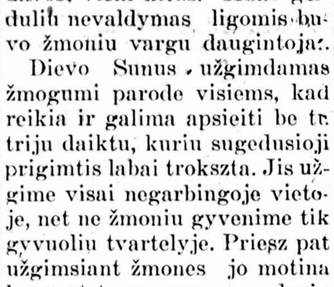

Tevas dukteru.

— Kaip matau, tai Juozas mylisi vienoje isz mano dukteru, o katroje Onoje ar Paulinoje?

— Tai-gi asz norejau taves klaust, katra isz juju geresne, ba tu geriau žinai tavo dukteres.

SZIAUDINIS NASZLYS

Atsitikimas isz tikro gyvenimo.

— Negerai jaigu žmogus gyvena pats — pasake Ponas Dievas, o szventi Jojo žodžiai iszsipildo ant kožno žmogaus, kuris geidže tureti gera valgi ir apskalbima. O, jaigu ne tasai valgis ir apskalbimas, tai merginos pasenstu kaip grybai, o mes vyrai kaip supuvias medis tvoroje... Gerai kad teip ne yra ir gerai, jog vienas paskui kita begioje ir susivienije, nes tokis yra paskyrimas nuo Dievo, jog paczjuojesi jauni ir seni, iszteka jaunos ir senos, patogios ir negražios, ilgos ir trumpos, storos ir plonos. Kokios jos nebutu, paymant visas, vadiname jiaises "patogesne lytis." O mus vadina už tai "bjauresne lytis." Del ko teip yra, tai negalejau da isztirineti. Kada asz sulaukiau tiek metu, jog pradejau abejot kur asz ant senatves apsistosiu, paregejo mane Magduka, tebyre mano pati, drauge mano gyvenimo, motina tuzino vaiku, mano skalbike, kriaucziu, daktaras, dažiuretoja ligoniu, mano mokytoja, ba mane tankei mokina, kaip turiu žiuret kitiems in aki, toji mano, mano, mano, milema drauge mano gyvenimo yra ne atsikratoma, ba kur ejnu, tai tasai aniolas seka paskui mane, idant kur nestovetau per ilgai ant kampo ir nežiurejau in patoges kojeles mergaicziu su trumpom szlebukems.

Na ir Magduke mane pritrauke, jog negalejau nuo josios atsikratyt. Prilipom vienas prie kito kaip sziaucziszka smala prie pado. Apsivedžiau su jaja, teip, kaip tai padare mano tevas su mano motina, o asz sunus juju.

Buvau laimingas ir džiaugiausi isz josios, o jiji isz manes ir buvo mums gerai, kaip Dievas prisake. Asz nesziau anglis isz sklepo ir kapojau malkas, o jiji vire man valgi, jiji skalbe, o asz sukau maszina kaip mulas, jiji pasiredinejo, o asz jiai prigialbinejau szniuravot gorseta idant iszrodytu plonesne, Nedeldieniais jiji ejo pasiredžius su mama in parka, o asz paskui jaises stumiau vežimeli su mažu Antanuku, o Onuka nesziau ant rankų. Buvo man gerai. Visi kalbejo, jog Magduka turi gera vyra, o tasai vyras turi gera moteria.

Mano aniolelis Magduka visur ejo su manim, tiktai ne pas barberi. Inkalbejau jiai, jog tenais ner ka jiai veikti, o barberis nežinotu ka daryti su jaja ir nežinotu kur pradeti jaja skusti.

In saliuna mano Magduke ir ne ejo. Ne del to, mano milemi klausytojai, jog jiji nemokejo giart, o ne! Gerti isz bonkutes iszmokino jaja josios motina, bet jau isz bonkos negere. Naudojo stikleli bet už daug negerdavo. Kaip kada tiktai stikleli kimelio, koniako arba stikla alaus, kaip kada du o ir tankei tris. Po tam skundesi, jog jiai galva skauda arbá gumbas trauke.... Man pilvas tankei skaudejo nuo pasninkavimo, o Magdukei nuo persivalgimo.... Kas do puiki porele moteriszkam ryszije. Tankei man ir galva skaudejo, bet ne nuo vidurių, tiktai isz gailesties del mano pacziules. Tada tai abudu skundevos ant skausmu.

O kad mano milema Magduke tankei sirgdavo ant tuju nuopuoliu, o asz turejau sirgti isz gailesties, pradejo mane nužiureti, ir karta užklause manes:

— Vincuk, pasakyk man teisybe, ar isztikruju tau skauda galva ir pilva?

— Baisei. Galva rodos plisz pusiau, o pilva rodos drasko pasiutia szunis.

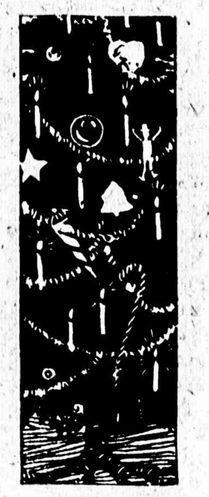

KALEDOS

Ei, garbe duokim Vieszpacziam Galybiu
Kurs vienu žodžiu pasauli sutvere!
Dabar stainelei ženges isz Augsztybes
Dievyste savo žmogysten invere.
Dangus ir žemė iszgausliai mustebo —
Szaltyje verkia Dievas — kudykeliu,
Priesz Jin pasauliu milijonai druba
O jis patilpo pinej vystykleliu.
Buriai padangej aniolu pragydo —
Betlejum siunczia piemeneliu gauja,
Toli iszmincziai paskubti iszvydo
Betlejun skuba — seka žvaigžde nauja.
Žvaigžde mums teipgi nauja užspindejo
Ji žymi skaistu atgimimo kelia,
Pasveikint begkim Jezu Atpirkeja
Tegu Jo meile mus vienyben kelia.

— O gal iszgertumei ka?

— Nežinau.

— Gal stikleli arielkeles, ka?

— Tegul ir teip buna, iszgercziau trupineli.

— Tai gerai, Del taves nusiunsiu arielkos, o del saves kimelio.

Maža musu tarnaite gavo orderi ir kada jau radosi už durių Magduka paszauke:

— Keidi sugryžk. Vincuk, gal ižgertumei stikla alaus ant "vasz," tai Kede atnesz sykiu...

— Tegul atnesza.

Buvo guzute, kimelelis ir alutis.

* * *

— O ka, ar da skauda tau galvele?

— Truputi paliove, bet pilvas, oj pilvas!

— O kaip tau Vincuk?

— Man jau nieko neskauda.

Tai acziu Dievui. Man ir ne! Geras tai budas!

Na ir abudu pasveikom. Ant galo mano aniolelis neturedama ka daugiau kalbeti tare:

— Vincuk, asz noretau labai iszvažiuoti pas savo gymines. Ka tu ant to pasakytum?

— Nieko, bet kur asz pasidesiu, kada tu iszvažiuosi?

— Tu sau duosi roda. Gali valgyt restauracijoi, o kava iszvirs Keide.

Na ir iszvažiavo in Detroita mano milema Magduke, o asz pasilikau su Keide.

Ir da ta pati vakara pasilikau sziaudiniu naszliu. Teip man pasidare kvaila ir jaucziausi kaip muse sriuboje.

Atejo vakaras.

Vakarienes ne buvo. Keide krioke ant sofkos. Antanukas gulejo nenuredytas, o Onutė klyke kaip pasiutus. Reikejo paklot lovas. Atsiguliau in lova be vakarienes, bet užmigt negalejau. Sztai kas tokis skambina in duris. Atsikeliau ir ejnu prie duriu, maniau jog tai maniszke gal sugryžo. Atidarau duris, o cze stovi durysia mano geras draugas Stasys.

— Kas tai, ar jau atsigulei?

— O ka turiu daryti. Maniszke iszvažiavo in sveczius, tai norints dabar truputi atsilsesiu.

— Apsirengk, ba turi ejti su manim, nes turiu svarbu reikala.

Iszejau, ba kaip cze ne ejti su geru draugu.... Kaip ilgai užtrukau taji vakara tai nepamenu, be sugryžau anksti, apie treczia valanda isz ryto. (Nes taja valanda saliuninkas iszmesdavo laukan mano drauga, tai ilgiaus negalejome buti.)

— Tegul velnei payma toki darba. Puikei pradejau po iszvažiavimui mano aniolelio.

Miegojau velai taji ryta o ir mano tarnaite Keide. Pabudinau Keide ir visus mano rebiata (szeimyna.) Keide ketino man iszvirti kavos, o asz nusidaviau in ofisa prie darbo. Sugryžau apie deszimta valanda namo — inejau ir paregejau kad Keide krioke ant sofkos o ant pecziaus kas tokis verda. Kava! Pamislinau sau. Bet kava iszsilieje ant czistu grindu kurias mano Magduke puikei iszsziuravo priesz iszvažiavima.

Padariau pats kava ir paliepiau Keidei pasirupyt ka tokio ant piet.

Apie dvilekta valanda begau namon tikedamas, jog turesiu gerus pietus. Ir isztikruju viskas iszrode gerai, ba ant stalo radosi torielkos, peilei ir videlcei. Vidurije gulejo puse kepalelio sudžiuvusios duonos, isz puodo ant pecziaus iszejtinejo ar tai dumai ar garas. Keidutes ne buvo namie. Dirstelejau in puoda, nes man tas daugiau rupejo ne kaip torielkos ir peilei ant stalo ir nusistebejau paregejas jame koki tai nepaprasta maiszima, panaszu in juoda kava. Argi Keide mane tik kava turetu maityti? — Ne! Tai ne kava. Tai du svarai deszros, kuri pasileido vandenije. Bet kur dingo Keide? Kur mano vaikai?

Gyvos dvasios nesirado namie. Puodai, torielkos, vaiku pancziakos, czeverykai, iszlieta kava, nepaklotos lovos, trupineliai duonos ir t. t. teip prasiplatino po stuba, jog negalema buvo ne praejti. Iszrode pas mane kaip po kokiai viesnlai.

Vakare atejau namo ant vakarienes, bet pakelije susitikau su kitu draugu, su kuriuom kalbejau lyg pusiaunakti apie bizni, bet ne restauracijoi tiktai karczemoje, kur prie alaus padave man szmoteli precelio ir deszros, kuri buvo teip kieta, jog galejau inkalti in lenta. Kada atejau namon, nepamenu. Ryte pats emiausi prie virimo kavos ir smožinimo kiausziniu, bet tasai darbas ne ejo man geriau už Keides. Kada nuejau atneszt kiausziniu, kava man iszvarvejo isz puodo.

Emiausi prie smožinimo pantienios. Pastatyt skaurada ir indeti sviesto, buvo tai mažas darbas, bet kada atejo prie inmuszimo kiausziniu in skaurada, pasirode, jog ir prie to reike tureti artisto iszminte. Stuktelejau kiauszini in krasztа skaurados, po tam antra ir treczia, bet rankoje pasiliko tik tuszczes luksztas. Kas po velniu, mislinu sau, argi sztorninkas man parduotu tuszczius kiauszinius. Musziu ketvirta ir deszimta. Kas tokis pradejo skauradoje szvilpti, bus pautiene. Tame pajutau po koju ka tokio slydžio. Žiurau, ugi cze mano visi kiauszinei ant grindu. Dabar dasipratau, jog su kiauszinejis ne esmiu susipažines. Už daug musziau in krasztа skaurados. Mano Magduka geriau tai mokejo. Jiji mandagiau yma kiauszini in ranka.

Žinoma tokios pautienies negalejau valgyt. Gavau skausma galvos isz rupesczio apie Magduke, kuri sau Detroite turejo gerus laikus ir su kiauszineis neturejo jokio rupesczio. Kuom vaikai maitinosi to nežinojau, bet gal kokia gera szeimyna juosus szere isz milaszirdingumo.

Vakare Keide trauke namon su mano goveda ir kas kur galejo ten atsigule. Mano lovoje gulejo Antanukas apsiredias. Žinoma, nenuredžiau jojo, nes bus tai mažiau darbo isz ryto vela jin paredyti.

Isz ryto atsikelem jau visi pasiredia, rebiata iszrode kaip banda cigonu, visi sumurzia. Vargingi sieratukai, nuo iszvažiavimo motinos neregejo ne muilo ne vandenio. Poteisybei ir asz nusiszluoszeziausi in kampa kabanczios paklodes lovoje nes abruso neradau niekur.

Toki tai gyvenima vedžiau per visa sanvaitia.

— Da viena tokia sanvaitia o iszrodys pas mane kaip bolszevikiszkam rojuje. Mano Magduka kada sugryž namon, nepažins vaiku ne namo.

— Tetuk, kada atvažiuos namon mamyte? užklause Onuka.

— Ar asz žinau szirdžiuk

— Teip mums liudna be mamytes!

— Oj vaikeli ir man labai liudna ir nesmagu.

Sztai atsidaro duris

— Del Dievo szvento, kas tokis atejna, vaikai pasislepkit in kampus kur kas gali!

Nubegau prie duriu, o josia paregejau stovinczia mana saldžiausia pirageli Magduka.

— Sugryžai ir Acziu Dievui, pasztukiau su džiaugsmu ir vedu jaja in vidu.

— Jezau, Marije, Visi Szventi, pribukite in pagialba sukliko mano Magduka, teip baisei, jog vaikai pasislepia po pakampes, iszbego isz savo kampu su verksmu prie mamytes.

— Kas cze atsitiko... kaip cze iszrodo... ka jus veiket... kas cze viska teip iszmete... kaip tie mano sieratukai iszrodo... sarmata... dulkes visur... o mano grindis... kas do smarve! Del Dievo kas cze pasidare?

Tiejei žodelei pasipyle isz burneles mano aniolelio. Magduka kaip isz fonografo, net jiai skrybele nusviro in szali, o isz sumiszimo inmete savo puiku aksomini krepszeli in bluda vandens, kuriame Onutė ka tik prausesi.

Paregejus maža Antaneli leidosi prie jo, bet pakelije pakliude in staleli ant kurio stovejo puikus stovylas Szv. Roko, kuris puldamas ant žemes susikule in tukstanti szmoteliu.

— Pasiusiu isztikruju. Kokis cze neparedkas, o szventa Urszule su savo draugems, atejkie man in pagialba. — Asz stovejau ir laukiau kas cze toliaus bus.

— Kas tau Vincuk ar tu sergi? — prakalbejo in mane.

— Skauda man galva ir... pilvas...

— Man teipgi viskas suskaudejo, atsake mano aniolas.

Ir da norejo ka tokia kalbeti... bet asz užkimszau josios lupeles su szmoteliu keikso kuris pasiliko. Ir buvo pakajus...

Pasamdyta moteriszke per dvi dienas sziuravo ir czistino stuba, o milema Magduke negalejo nupraust vaiku, kurie taja diena radus dežutia smalos ir iszsmalavo sau plaukus ir drapanas. O kad mano aniolelis per daug nesimuczintu taja diena, sedau Subatos vakara prie pecziaus ir insiuvinejau guzikas prie kelniu. F.B.

ŽIEMA

Pastabos Seno Grigo.

Sniegas jau lakioja,
Žiema atgumuoja;
Vejai kieti puczia...
Trauk ant ausu muczia.

In kailinius lyskie,
Ant szalczio nevyskie;
Sziltai vis kvepuokie
Bet tik nedejuokie.

Jeigu lovoj szalta,
Insikaskie — kalta,
O jei dantys barszka,
Užsiklokie marszka.

Bent - kiek pagulekie,
Ir vel szokinekie;
Krutink, judink kinka
Ant kiek tau patinka.

Kojas apsiaukie,
Kelnes užsitraukie,
Vis apsitaisykie
Ir užsisagykie.

Duris apkamszykie,
Langus aplipykie,
Kerczioj atsiseskie,
Ir kantrei kentekie.

Kentek atsidejas,
Nors kojas sudejas,
Nors daug vargo tirsi,
Bet gal dar nemirsi.

Namie sedekie,
Kuna szildykie;
Pypkelia rukykie,
Ir "Saule" skaitykie!

J. V. Kovas.

"KAM SENIEMS SIUNSTI DOVANAS?"

Buvo tai Kuczia. Senas Kruczinskas sedejo prie lango nuliudes ir lauke atejnanczio gromatneszio. Sededamas prie lango mate kaip žmonis ejo su pundais isz kromu, neszdami dovanas del savo milimuju, ant kožno veido davesi matyt linksmumas ir užganadimas.

Kruczinskas buvo senu žmogum pergyveno savo paczia ir pažinstamus. Buvo jisai turtingu biznierium, aukavo ant bažnyczių, ligonbucziu ir davinejo dovaneles del savo pažinstamu kuriu da turejo maža bureli, o varginguš suszelpinejo maistu. Bet niekados nesiunsdavo jokios dovaneles del savo sunaus ir dukters kurie gyveno Westuosia, nes buvo tosios nuomones, jog jiems nereikia jokiu dovanu, nes turejo ir teip visko užtektinai.

Praejta meta aplaike jisai dovaneles nuo sunaus ir dukters ant atminties Kaledu ir sziadien lauke su dydeliu nekantrumu nors kokios dovaneles.

Gromatneszis paejtinejo paskutini karta, bet neatnesze laukemu dovaneliu. Nusimyne senas Kruczinskas ir atsisedo ant minksztos kedes gyliai užsimanstias.

Tuom laik ant Westu sunus kalbejo in savo paczia: — Žinai dusziuk szimet nesiusim nieko tevui, nes žinai, jog jisai ir teip turi visko, o isz naujo szaliko nesidžiaugs, nes gali sau nusipirkt.

Dukte kalbejo in savo vyra: — Ka mes siunsim tevui? Juk Kaledos tai del jaunu žmoniu o ne del senu. Ka jisai darys su kelioms skepetaitems. Geriau szimet nieko nesiusim.

Tuom kart Kruczinsko szirdis buvo nuliudus, kad jojo vaikai užmirszo atsiunsti nors mažiausia dovanelia, kad nors parodyt, kad neužmirszo apie teva ant Kaledu.

Ar mažai turime tokiu valku?

Ne viskas.

— Ko teip susiraukias? Juk gavai nuo pono pavelijima važuot, tu turi džiaugtis.

— Tai kas isz to? Turiu pavelijima nuo pono, nes ne turiu nuo paczios.